

Ειδική έκθεση

**Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου:
η αναφορά στοιχείων είναι
ικανοποιητική, απαιτείται όμως
καλύτερη γνώση της κατάστασης
υπό την προοπτική των μελλοντικών
μειώσεων**

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Περιεχόμενα

	Σημείο
Σύνοψη	I-VIII
Εισαγωγή	01-15
Διεθνές πλαίσιο	01-05
Το ευρωπαϊκό πλαίσιο	06-15
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	16-21
Παρατηρήσεις	22-65
Η Επιτροπή ελέγχει και αναφέρει τα δεδομένα εκπομπών της ΕΕ με τον ενδεδειγμένο τρόπο	22-40
Οι εκθέσεις της ΕΕ πληρούν υπέρ το δέον τις διεθνείς απαιτήσεις	23-27
Η επισκόπηση της ποιότητας των αναφερόμενων εκπομπών από την Επιτροπή και τον ΕΟΠ είναι ικανοποιητική	28-34
Η απογραφή των αερίων θερμοκηπίου της ΕΕ έχει βελτιωθεί με την πάροδο του χρόνου	35-40
Η ΕΕ χρειάζεται καλύτερη γνώση της κατάστασης υπό την προοπτική των μελλοντικών μειώσεων των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου	41-65
Η Επιτροπή και ο ΕΟΠ βοηθούν τα κράτη μέλη να βελτιώσουν την ποιότητα των προβλέψεών τους	42-46
Η Επιτροπή δεν αξιολόγησε τον κίνδυνο σημαντικών αποκλίσεων από το σενάριο αναφοράς της ΕΕ	47-50
Οι στόχοι εκπομπών της ΕΕ για το 2020 καλύπτουν τους περισσότερους τομείς για τους οποίους υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα	51-55
Η Επιτροπή έχει αναπτύξει τομεακούς χάρτες πορείας που καλύπτουν σχεδόν το 70 % των εκπομπών	56-58
Η αναφορά στοιχείων για τις πολιτικές και τα μέτρα της ΕΕ είναι ελλιπής	59-65
Συμπεράσματα και συστάσεις	66-75
Παράρτημα – Πληροφορίες για τα αέρια θερμοκηπίου	

Ακρωνύμια και συντομογραφίες

Γλωσσάριο

Απαντήσεις της Επιτροπής

Κλιμάκιο ελέγχου

Χρονογραμμή

Σύνοψη

I Ως συμβαλλόμενο μέρος στο πρωτόκολλο του Κιότο (1997) και στη συμφωνία του Παρισιού (2015), η ΕΕ έχει δεσμευθεί να συμμετέχει στην παγκόσμια προσπάθεια για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Σύμφωνα με τις συμφωνίες αυτές, η ΕΕ αποσκοπεί στη μείωση κατά 20 % των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου έως το 2020, κατά 40 % έως το 2030 και κατά 80-95 % έως το 2050. Για την αξιολόγηση της προόδου προς την επίτευξη αυτών των στόχων, η Επιτροπή χρειάζεται εκτιμήσεις που να αφορούν τις παρελθούσες και τις προβλεπόμενες εκπομπές, καθώς και της επίδρασης των πολιτικών και των μέτρων που αποσκοπούν στη μείωση των εκπομπών. Στην πανοραμική επισκόπηση που καταρτίσαμε το 2017 σχετικά με τη δράση της ΕΕ για την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή προσδιορίζονταν οι απογραφές εκπομπών αερίων θερμοκηπίου ως τομέας δυνητικού κινδύνου, για τον οποίο είχαν πραγματοποιηθεί περιορισμένες ελεγκτικές εργασίες.

II Ο έλεγχός μας επικεντρώθηκε στις προσπάθειες που καταβάλλει η Επιτροπή, με τη βοήθεια του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ), προκειμένου να διασφαλίσει την ποιότητα της απογραφής των αερίων θερμοκηπίου της ΕΕ και των πληροφοριών σχετικά με τις μελλοντικές μειώσεις των εκπομπών. Διαπιστώσαμε ότι η αναφορά στοιχείων σχετικά με τις εκπομπές της ΕΕ γίνεται με τον ενδεδειγμένο τρόπο, όμως η Επιτροπή χρειάζεται να έχει καλύτερη γνώση της κατάστασης, υπό την προοπτική των μελλοντικών μειώσεων των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

III Η Επιτροπή υποβάλλει αναφορές για τα αέρια θερμοκηπίου στη Γραμματεία της Σύμβασης-Πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (UNFCCC), σύμφωνα με τις διεθνείς απαιτήσεις, ενώ πρόσθετα στοιχεία παρέχει επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα των στοιχείων αυτών, ο κανονισμός για τον μηχανισμό παρακολούθησης και οι κανόνες εφαρμογής του καθορίζουν τη θέσπιση ενωσιακού συστήματος για την επισκόπηση των απογραφών των αερίων θερμοκηπίου από τα κράτη μέλη. Από τις εργασίες μας κατέστη σαφές ότι η Επιτροπή, συνεπικουρούμενη από τον ΕΟΠ, επαληθεύει με ικανοποιητικό τρόπο τις αναφερόμενες εκπομπές και ότι οι απογραφές αερίων θερμοκηπίου της ΕΕ έχουν βελτιωθεί με την πάροδο του χρόνου. Ωστόσο, για τον τομέα της χρήσης της γης, της αλλαγής στη χρήση της γης και της δασοκομίας (LULUCF), οι αξιολογητές δεν διενεργούν τα ίδια είδη ελέγχων όπως σε άλλους τομείς. Ο τομέας αυτός είναι ιδιαίτερα σημαντικός όχι μόνο για τους στόχους του 2030, αλλά και επειδή τα δεδομένα LULUCF παρουσιάζουν υψηλή στατιστική αβεβαιότητα.

IV Ο κανονισμός για τον μηχανισμό παρακολούθησης θέσπισε επίσης ένα ενωσιακό σύστημα για την επισκόπηση των δεδομένων που σχετίζονται με τις προβλέψεις των κρατών μελών. Από την επισκόπηση της Επιτροπής και της UNFCCC προέκυψαν λιγότερα προβλήματα το 2017 σε σχέση με το 2015, γεγονός που υποδηλώνει βελτίωση των εθνικών προβλέψεων. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν αξιολόγησε τον κίνδυνο σημαντικών αποκλίσεων από το σενάριο αναφοράς της ΕΕ.

V Προκειμένου να επιτευχθούν οι μειώσεις των εκπομπών, η ΕΕ έχει ορίσει στόχους, οι οποίοι περιλαμβάνουν τα περισσότερα από τα αναφερόμενα στοιχεία. Για τον τομέα LULUCF, οι πρώτοι στόχοι της ΕΕ είναι για το 2030, ενώ για τη διεθνή ναυτιλία ο διεθνώς συμφωνημένος στόχος ορίζεται για το 2050. Η διεθνής αεροπορία περιλαμβάνεται ήδη στους στόχους της ΕΕ για το 2020.

VI Διαπιστώσαμε ότι οι μακροπρόθεσμοι τομεακοί χάρτες πορείας καλύπτουν σχεδόν το 70 % των αναφερόμενων εκπομπών. Τέτοιοι συγκεκριμένοι χάρτες πορείας είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη των αντίστοιχων τομέων με βιώσιμο τρόπο. Ωστόσο, δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι χάρτες πορείας για ορισμένους βασικούς τομείς, όπως η γεωργία και ο τομέας LULUCF, γεγονός που επηρεάζει τις τομεακές βραχυπρόθεσμες πολιτικές και μέτρα.

VII Οι πολιτικές και τα μέτρα μετριασμού αποσκοπούν στη μείωση των μελλοντικών εκπομπών. Η Επιτροπή και ο ΕΟΠ έχουν εισαγάγει ελέγχους της ποιότητας των στοιχείων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη σχετικά με τις πολιτικές και τα μέτρα μετριασμού τους. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν ανέφερε τις εκτιμήσεις της ως προς τον αντίκτυπο επί των εκπομπών ορισμένων ενωσιακών πολιτικών και μέτρων.

VIII Βάσει των διαπιστώσεων αυτών, διατυπώνουμε συστάσεις προς την Επιτροπή με στόχο τη βελτίωση:

- α) της διαδικασίας επισκόπησης του τομέα LULUCF από την Επιτροπή,
- β) του πλαισίου για τις μελλοντικές μειώσεις των εκπομπών.

Εισαγωγή

Διεθνές πλαίσιο

01 Τα αέρια θερμοκηπίου απορροφούν και απελευθερώνουν θερμότητα (υπέρυθρη ακτινοβολία από τον ήλιο) στην ατμόσφαιρα. Η Διακυβερνητική Επιτροπή για την Αλλαγή του Κλίματος (IPCC) είναι το όργανο των Ηνωμένων Εθνών για την αξιολόγηση των επιστημονικών στοιχείων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή. Η εν λόγω επιτροπή εκτιμά ότι οι ανθρωπογενείς εκπομπές αερίων θερμοκηπίου έχουν προκαλέσει μέχρι σήμερα την άνοδο της παγκόσμιας θερμοκρασίας κατά περίπου 1,0 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα. Στις επακόλουθες συνέπειες αυτής της αύξησης περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η άνοδος της στάθμης της θάλασσας και περισσότερο ακραία καιρικά φαινόμενα.

02 Το 1992 τα έθνη όλου του κόσμου υπέγραψαν τη Σύμβαση-Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή, στόχος της οποίας είναι να σταθεροποιηθούν οι συγκεντρώσεις αερίων θερμοκηπίου σε επίπεδο το οποίο να αποτρέπει την επικίνδυνη ανθρωπογενή παρέμβαση στο κλιματικό σύστημα. Το 1997 έγιναν περαιτέρω βήματα με το πρωτόκολλο του Κιότο, το οποίο θέσπιζε μέτρα και εισήγαγε δεσμευτικούς στόχους σχετικά με τη μείωση των εκπομπών για τις ανεπτυγμένες χώρες που το υπέγραψαν. Στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου του Κιότο, οι ανεπτυγμένες χώρες δεσμεύθηκαν επίσης να καθορίσουν πολιτικές και μέτρα για την υποστήριξη της βιώσιμης επίτευξης των στόχων που αφορούν τη μείωση των εκπομπών που περιλαμβάνονται στο πρωτόκολλο. Η Γραμματεία της UNFCCC παρακολουθεί και καταρτίζει αναφορές σχετικά με τη Σύμβαση και την εφαρμογή του πρωτοκόλλου του Κιότο.

03 Η συμφωνία του Παρισιού (2015) υπογράφηκε από 197 χώρες. Στόχος της συμφωνίας είναι να περιοριστεί η αύξηση της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2 °C σε σύγκριση με τα προβιομηχανικά επίπεδα και να προωθηθούν οι προσπάθειες για τον περιορισμό της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη ακόμη περισσότερο, στον 1,5 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα. Η συμφωνία του Παρισιού δεν εισάγει δεσμευτικούς στόχους όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών για τα συμβαλλόμενα μέρη. Αντιθέτως, επιβάλλει εθνικά καθορισμένες συνεισφορές στον συνολικό στόχο του περιορισμού της αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη. Οι συνεισφορές αυτές περιλαμβάνουν τόσο τις μειώσεις των ανθρωπογενών εκπομπών των χωρών στην πηγή τους, όσο και τις απορροφήσεις («καταβόθρες άνθρακα») των αερίων θερμοκηπίου.

04 Βοήθεια στις προσπάθειες για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, και συνεπώς για τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη, παρέχουν οι ακριβείς πληροφορίες σχετικά με τα επίπεδα εκπομπών, τις τάσεις, τις πολιτικές και τα μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωσή τους. Αυτό απαιτεί την ύπαρξη ενός άρτιου πλαισίου για την παρακολούθηση και την αναφορά στοιχείων σχετικά με τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, καθώς και αξιόπιστων πληροφοριών σχετικά με τις προβλεπόμενες αλλαγές στις εκπομπές, οι οποίες προκύπτουν από τις υφιστάμενες και προγραμματισμένες πολιτικές και μέτρα.

05 Τόσο το πρωτόκολλο του Κιότο όσο και η συμφωνία του Παρισιού ορίζουν τέτοια πλαίσια. Το πρωτόκολλο του Κιότο θα ισχύει μέχρι την αναφορά στοιχείων για τις εκπομπές του 2020 (το 2022). Το πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού θα χρησιμοποιηθεί για πρώτη φορά για την αναφορά στοιχείων για τις εκπομπές του 2021 (θα δημοσιευθούν το 2023). Τα πλαίσια αυτά περιλαμβάνουν διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας (ήτοι επισκόπηση των δεδομένων από τη γραμματεία της UNFCCC και τις ομάδες εμπειρογνομόνων της) και υποστηρίζονται από κατευθυντήριες γραμμές της UNFCCC και της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή.

Το ευρωπαϊκό πλαίσιο

06 Τα κράτη μέλη της ΕΕ αντιπροσωπεύουν το 6,9 % του παγκόσμιου πληθυσμού και το 21,8 % του παγκόσμιου ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος¹. Το 2017 παρήγαγαν το 8,4 % περίπου των παγκόσμιων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου².

07 Η ΕΕ συμφώνησε να μειώσει τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου³ κατά 20 % έως το 2020, κατά 40 % έως το 2030 και κατά 80-95 % έως το 2050 σε σύγκριση με το 1990. Στο [γράφημα 1](#) κατωτέρω παρουσιάζεται η τάση των εκπομπών μέχρι σήμερα και η εκτιμώμενη πρόοδος ως προς τους στόχους του 2050. Μέχρι το 2017, η ΕΕ μείωσε τις εκπομπές της κατά 21,7 %⁴ σε σχέση με τα επίπεδα του 1990. Τα

¹ Έκθεση της Eurostat με τίτλο «The EU in the world», 2018.

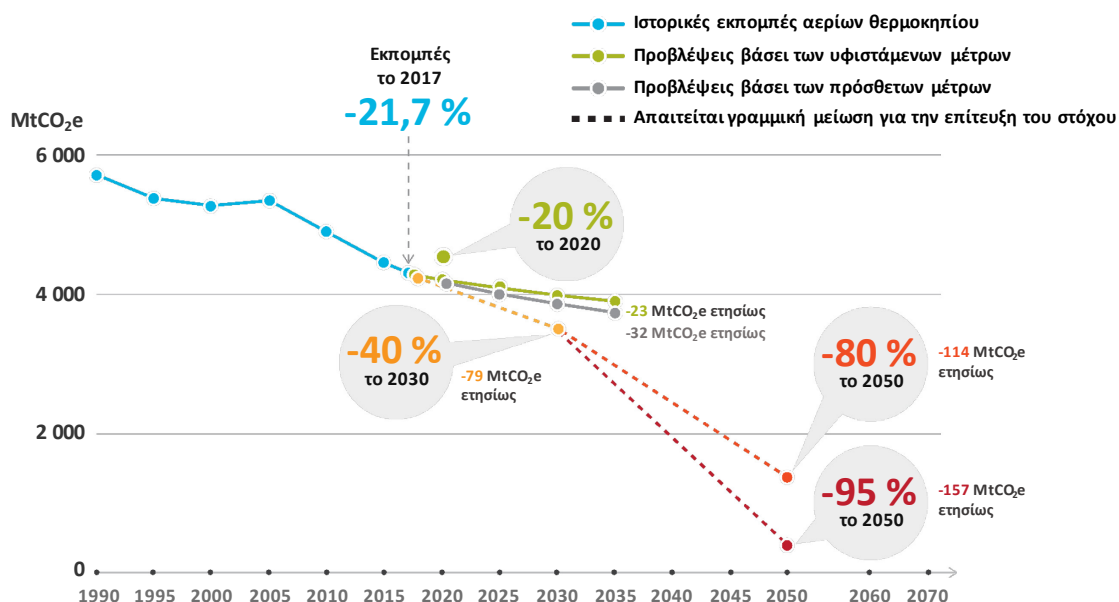
² Έκθεση απογραφής της ΕΕ του 2019.

³ Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 8ης-9ης Μαρτίου 2007, της 4ης Φεβρουαρίου 2011 και της 23ης-24ης Οκτωβρίου 2014.

⁴ Το ποσοστό αυτό περιλαμβάνει την διεθνή αεροπορία, προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα σύγκρισης με τα στοιχεία που αναφέρονται ως μέρος των ενωσιακών στόχων.

περισσότερα από τα αέρια θερμοκηπίου στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου του Κιότο ακολούθησαν αυτήν την καθοδική τάση (βλέπε [γράφημα Α](#) του [παραρτήματος](#)).

Γράφημα 1 – Εκτιμήσεις για παρελθούσες και μελλοντικές εκπομπές σε σύγκριση με τους στόχους μείωσης των εκπομπών

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει της έκθεσης απογραφής της ΕΕ του 2019 (δεδομένα για τις εκπομπές του 2017), της εθνικής ενημερωτικής έκθεσης και της διετούς έκθεσης του 2017 της ΕΕ στην UNFCCC (δεδομένα προβλέψεων), καθώς και των δεδομένων του εγγράφου του ΕΟΠ με τίτλο «Trends and projections in Europe 2018 – Tracking progress towards Europe’s climate and energy targets» (ετήσιες μειώσεις που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων).

08 Για την επίτευξη αυτών των μειώσεων, αλλά και για τη συμμόρφωση με τους διεθνείς κανόνες, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της έχουν δεσμευθεί να αναφέρουν κάθε χρόνο στην UNFCCC στοιχεία σχετικά με τις τελικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου. Αυτό γίνεται υπό τη μορφή «απογραφών των αερίων θερμοκηπίου» (βλέπε [πλαίσιο 1](#)). Για κάθε έτος, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος δημοσιεύει προσωρινές ενωσιακές απογραφές συνήθως τον Οκτώβριο του επόμενου έτους (N+1) και τελικές απογραφές έξι μήνες αργότερα, τον Μάιο του N+2⁵.

⁵ Παραδείγματος χάριν, οι απογραφές για το 2017 δημοσιεύθηκαν τον Μάιο του 2019.

Πλαίσιο 1

Τι είναι οι απογραφές των αερίων θερμοκηπίου;

Οι απογραφές των αερίων θερμοκηπίου είναι μια ποσοτικοποιημένη εκτίμηση των ετήσιων εκπομπών που παράγονται από ανθρώπινες δραστηριότητες στην επικράτεια μιας χώρας. Η συγκεντρωτική απογραφή της ΕΕ είναι το άθροισμα των απογραφών των κρατών μελών, περιέχει δε και τις εκπομπές που παράγει η Ισλανδία.

Οι ποσοτικοποιημένες εκτιμήσεις υπολογίζονται πολλαπλασιάζοντας τα δεδομένα δραστηριότητας με συντελεστές εκπομπών. Η UNFCCC ορίζει τα δεδομένα δραστηριότητας ως το μέγεθος της ανθρώπινης δραστηριότητας που έχει ως αποτέλεσμα εκπομπές ή απορροφήσεις, οι οποίες πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια μιας δεδομένης χρονικής περιόδου σε συγκεκριμένο τομέα. Ένα παράδειγμα δεδομένων δραστηριότητας για τις μεταφορές είναι ο όγκος των πωλήσεων καυσίμων. Οι συντελεστές εκπομπών είναι ο μέσος ρυθμός εκπομπής ενός συγκεκριμένου αερίου θερμοκηπίου από μια δεδομένη πηγή, σε σχέση με τις μονάδες δραστηριότητας. Παραδείγματος χάριν, ένας συντελεστής εκπομπών μπορεί να αντιστοιχεί στις εκπομπές που παράγονται από την καύση ενός τόνου λιγνίτη.

Οι εκτιμήσεις εκπομπών που προκύπτουν εκφράζονται ως ισοδύναμα διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) (βλέπε [γράφημα Β](#) στο [παράρτημα](#)), χρησιμοποιώντας συντελεστές μετατροπής, ανάλογα με το δυναμικό υπερθέρμανσης του πλανήτη που έχει κάθε αέριο. Παραδείγματος χάριν, το δυναμικό υπερθέρμανσης ενός τόνου NF₃ είναι ισοδύναμο με το δυναμικό 16 100 τόνων CO₂.

09 Με βάση το πρωτόκολλο του Κιότο και τη Σύμβαση της UNFCCC, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της υποβάλλουν επίσης τις ακόλουθες πληροφορίες στη γραμματεία της UNFCCC:

- α) προβλέψεις για τις μελλοντικές εκπομπές, οι οποίες συνοδεύονται από πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού των εν λόγω προβλέψεων (π.χ. εργαλεία μοντελοποίησης που χρησιμοποιήθηκαν και παράγοντες που τις επηρεάζουν),
- β) πληροφορίες σχετικά με τις πολιτικές και τα μέτρα μετριασμού για τη βιώσιμη επίτευξη των μειώσεων των εκπομπών, συμπεριλαμβανομένου του πεδίου εφαρμογής των εν λόγω μέτρων· τη σύνδεσή τους με πολιτικές της ΕΕ· εκ των προτέρων και, κατά περίπτωση, εκ των υστέρων πληροφορίες σχετικά με τον αντίκτυπό τους· και τον τρόπο με τον οποίο οι εθνικές πολιτικές και μέτρα συμβάλλουν στην επίτευξη των εθνικών

μακροπρόθεσμων αναπτυξιακών στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

10 Οι προβλέψεις χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της μελλοντικής προόδου όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών και αναφέρουν την αποτελεσματικότητα ή μη των πολιτικών και των μέτρων μετριασμού. Στο **γράφημα 2** αναπαρίστανται οι σχέσεις μεταξύ στόχων, προβλέψεων, πολιτικών και μέτρων. Οι προβλέψεις δεν συνυπολογίζουν μόνο τα αποτελέσματα των πολιτικών και των μέτρων μετριασμού, αλλά και ένα ευρύτερο σύνολο παραδοχών και παραμέτρων που δεν αναπαρίστανται στο γράφημα.

Γράφημα 2 – Σχέσεις μεταξύ στόχων, προβλέψεων, πολιτικών και μέτρων της ΕΕ

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

11 Προκειμένου να επιτύχει τις δεσμεύσεις της ως προς τη μείωση των εκπομπών, καθώς και ως προς την παρακολούθηση και την αναφορά στοιχείων έως το 2020, η ΕΕ

ενέκρινε την ακόλουθη ειδική νομοθεσία, η οποία είναι δεσμευτική για τα κράτη μέλη:

- α) τον κανονισμό για τον μηχανισμό παρακολούθησης⁶ και τους κανόνες εφαρμογής του⁷, οι οποίοι καθορίζουν το γενικό πλαίσιο λογιστικής και αναφοράς στοιχείων για τα ανθρωπογενή αέρια θερμοκηπίου της ΕΕ, τις προβλέψεις, τις αναπτυξιακές στρατηγικές χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και τις πολιτικές και τα μέτρα μετριασμού·
- β) το Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών⁸, το οποίο καθορίζει πλαίσιο και στόχους για τη μείωση των εκπομπών από μεγάλης κλίμακας εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας και βιομηχανικές εγκαταστάσεις⁹, καθώς και συγκεκριμένο πλαίσιο επιβολής ανώτατων ορίων και

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με μηχανισμό παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και άλλων πληροφοριών σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο που αφορούν την αλλαγή του κλίματος και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 280/2004/ΕΚ (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 13).

⁷ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 749/2014 της Επιτροπής σχετικά με τη δομή, τον μορφότυπο, τις διαδικασίες υποβολής και την εξέταση των πληροφοριών που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 666/2014 της Επιτροπής σχετικά με τον καθορισμό ουσιαστικών απαιτήσεων για ένα ενωσιακό σύστημα απογραφής, με βάση τις μεταβολές των δυναμικών υπερθέρμανσης του πλανήτη και τις διεθνώς συμφωνηθείσες κατευθυντήριες γραμμές για τις απογραφές σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

⁸ Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

⁹ Ορισμένες συνιστώσες του συστήματος εμπορίας εκπομπών καλύφθηκαν σε προηγούμενους ελέγχους του Ελεγκτικού Συνεδρίου: βλέπε την ειδική έκθεση 06/2015 σχετικά με το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών και την ειδική έκθεση 24/2018, με τίτλο «Επίδειξη της δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα και καινοτόμων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε εμπορική κλίμακα στην ΕΕ: δεν επιτεύχθηκε η επιδιωκόμενη πρόοδος την περασμένη δεκαετία».

παρακολούθησης και αναφοράς στοιχείων για τις εκπομπές των αεροπορικών μεταφορών εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου·

- γ) την απόφαση επιμερισμού των προσπαθειών¹⁰, η οποία θέτει δεσμευτικούς ετήσιους στόχους μείωσης των εκπομπών για κάθε κράτος μέλος στους τομείς της ενέργειας, της βιομηχανίας, της γεωργίας και των αποβλήτων, για δραστηριότητες οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών ή άλλης ειδικής νομοθεσίας [όπως προσδιορίζεται στο σημείο δ) κατωτέρω]·
- δ) ειδική νομοθεσία παρακολούθησης, αναφοράς στοιχείων και λογιστικής για τις εκπομπές και απορροφήσεις διοξειδίου του άνθρακα από τη χρήση γης, τις αλλαγές χρήσεων γης και τη δασοκομία (LULUCF)¹¹, αλλά και για τις εκπομπές από τη διεθνή θαλάσσια ναυσιπλοΐα (πλοία που καταπλέουν σε λιμένες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου)¹².

12 Ως απάντηση στη συμφωνία του Παρισιού και στους στόχους της ΕΕ για μείωση των εκπομπών μετά το 2020, η ΕΕ επικαιροποίησε το νομοθετικό της πλαίσιο ως εξής:

- α) Το 2018 υιοθέτησε νέο πλαίσιο λογιστικής και αναφοράς στοιχείων για τα ανθρωπογενή αέρια θερμοκηπίου, τις προβλέψεις εκπομπών, τις αναπτυξιακές στρατηγικές χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και

¹⁰ Απόφαση αριθ. 406/2009/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί των προσπαθειών των κρατών μελών να μειώσουν τις οικείες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, ώστε να τηρηθούν οι δεσμεύσεις της Κοινότητας για μείωση των εκπομπών αυτών μέχρι το 2020 (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 136).

¹¹ Απόφαση αριθ. 529/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με λογιστικούς κανόνες για τις εκπομπές και τις απορροφήσεις αερίων θερμοκηπίου από δραστηριότητες σχετιζόμενες με τις χρήσεις γης, τις αλλαγές χρήσεων γης και τη δασοπονία και πληροφόρηση για δράσεις σχετιζόμενες με τις δραστηριότητες αυτές (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 80).

¹² Κανονισμός (ΕΕ) 2015/757 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και επαλήθευση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα από θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/ΕΚ (ΕΕ L 123 της 19.5.2015, σ. 55).

τις πολιτικές και τα μέτρα μετριασμού, με ισχύ από το 2021 (κανονισμός για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα¹³).

- β) Τροποποίησε το Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών και ενέκρινε νέα νομοθεσία σχετικά με τους εθνικούς στόχους μείωσης των εκπομπών για κάθε χρόνο έως το 2030 (νέος κανονισμός περί επιμερισμού των προσπαθειών¹⁴).
- γ) Ενέκρινε νέους κανόνες σχετικά με την παρακολούθηση, την αναφορά στοιχείων και τη λογιστική των εκπομπών και των απορροφήσεων διοξειδίου του άνθρακα από τον τομέα LULUCF¹⁵.
- δ) Το 2019 η Επιτροπή ενέκρινε πρόταση για την αναθεώρηση του ενωσιακού συστήματος παρακολούθησης, αναφοράς στοιχείων και επαλήθευσης των εκπομπών CO₂ από τις θαλάσσιες μεταφορές, ώστε να ευθυγραμμιστεί με το παγκόσμιο σύστημα συλλογής στοιχείων για την κατανάλωση καυσίμου πετρελαίου από τα πλοία, το οποίο θέσπισε ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός.

13 Η νομοθεσία της ΕΕ παρέχει το πλαίσιο για τη διασφάλιση της ποιότητας των δεδομένων όσον αφορά τις προηγούμενες εκπομπές και τις προβλέψεις, αλλά και των πληροφοριών σχετικά με τις πολιτικές και τα μέτρα. Στο [γράφημα 3](#) κατωτέρω παρουσιάζεται ο τρόπος συλλογής, επαλήθευσης και αναφοράς των δεδομένων. Στο κέντρο, παρουσιάζονται τα καθήκοντα της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) ως προς την ποιότητα των εκτιμήσεων των κρατών

¹³ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1).

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις δεσμευτικές ετήσιες μειώσεις των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τα κράτη μέλη από το 2021 έως το 2030, στο πλαίσιο της συμβολής στη δράση για το κλίμα για την τήρηση των δεσμεύσεων που απορρέουν από τη συμφωνία του Παρισιού (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 26).

¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/841 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας στο πλαίσιο για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030, καθώς και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 και της απόφασης αριθ. 529/2013/ΕΕ (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 1).

μελών κατά την κατάρτιση των συγκεντρωτικών δεδομένων της ΕΕ, καθώς και κατά την υποβολή των πληροφοριών αυτών στην UNFCCC. Η Επιτροπή σχεδιάζει επίσης τη μείωση των εκπομπών στην ΕΕ, προτείνοντας κατάλληλες στρατηγικές, πολιτικές και μέτρα βάσει ανάλυσης σεναρίων.

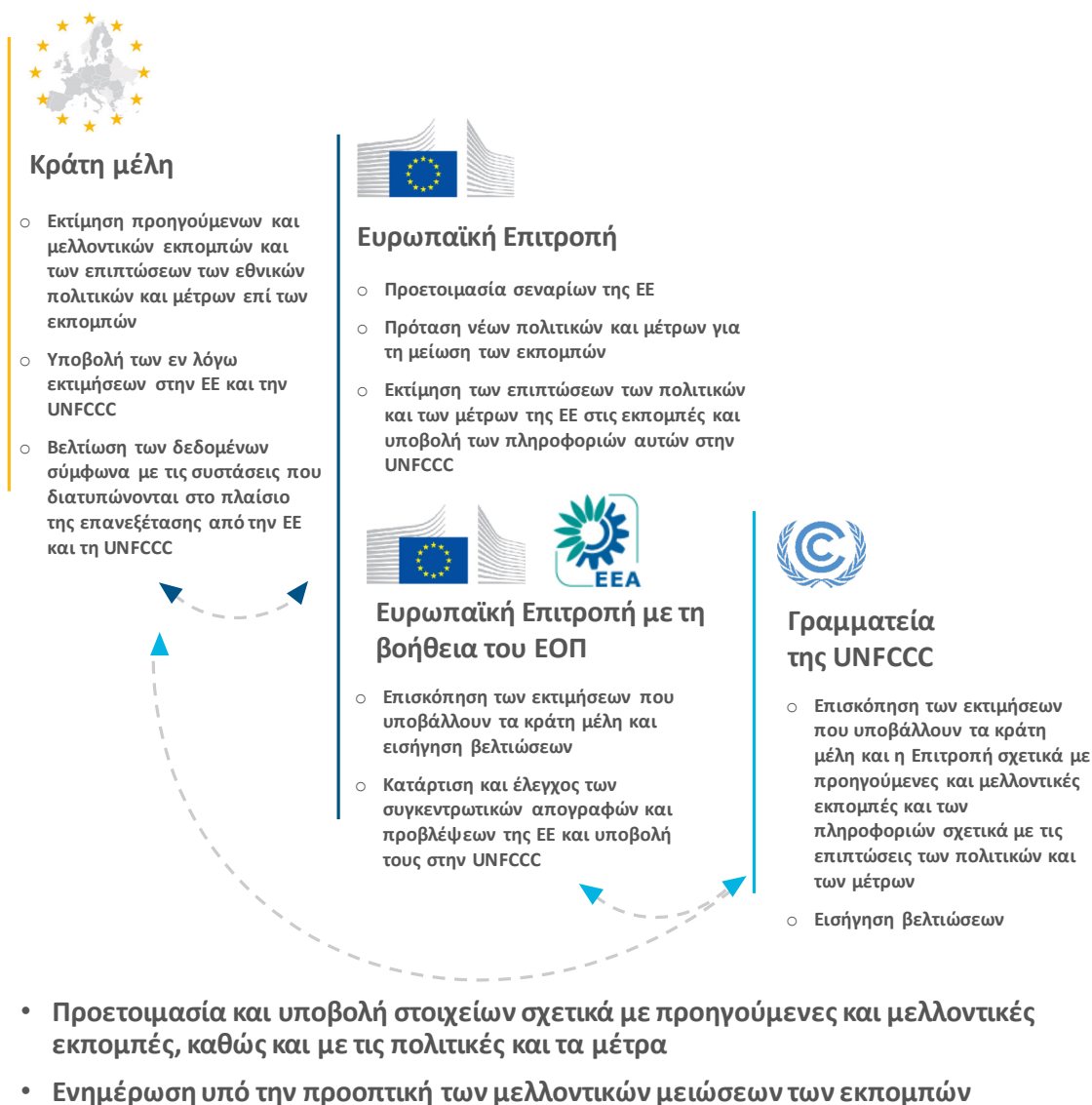
14 Ο ΕΟΠ συνεπικουρεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Δράσης για το Κλίμα – ΓΔ CLIMA) στη διασφάλιση της ποιότητας της συγκεντρωτικής απογραφής της ΕΕ και των προβλέψεων¹⁶, βασιζόμενες αμφότερες στις πληροφορίες που υποβάλλουν τα κράτη μέλη. Στις εργασίες αυτές, ο ΕΟΠ και η Επιτροπή υποστηρίζονται και από άλλους εμπειρογνώμονες [όπως το Κοινό Κέντρο Ερευνών (JRC) και το Ευρωπαϊκό θεματικό κέντρο για την ατμοσφαιρική ρύπανση και τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής]. Στην παρούσα έκθεση, αναφερόμαστε στις εργασίες αυτές ως «επισκόπηση της Επιτροπής», δεδομένου ότι η Επιτροπή φέρει την τελική ευθύνη για την ποιότητα των εν λόγω δεδομένων.

15 Η Eurostat δημοσιεύει ένα ξεχωριστό σύνολο δεδομένων σχετικά με τις εκπομπές που παράγονται από την κατανάλωση στην ΕΕ (καλούμενο «αποτύπωμα άνθρακα»). Αυτό το σύνολο δεδομένων απορρέει από τους εθνικούς λογαριασμούς εκπομπών αερίων¹⁷, οι οποίοι με τη σειρά τους βασίζονται στις απογραφές αερίων θερμοκηπίου.

¹⁶ Σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 σχετικά με μηχανισμό παρακολούθησης και το άρθρο 42 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2018/1999 περί διακυβέρνησης.

¹⁷ Βλέπε επίσης την ειδική έκθεσή μας 16/2019, με τίτλο «Ευρωπαϊκοί περιβαλλοντικοί οικονομικοί λογαριασμοί: υπάρχει περιθώριο βελτίωσης της χρησιμότητάς τους για τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής».

Γράφημα 3 – Αρμοδιότητες για τις απογραφές, τις προβλέψεις, τις πολιτικές και τα μέτρα

© Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΕΟΠ, UNFCCC.

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

16 Ο έλεγχός μας καλύπτει τον σχεδιασμό και τη λειτουργία του πλαισίου αναφοράς στοιχείων και διασφάλισης της ποιότητας της ΕΕ όσον αφορά τα δεδομένα που υποβάλλονται από το 2015, βάσει του πρωτοκόλλου του Κιότο και του κανονισμού για τον μηχανισμό παρακολούθησης της ΕΕ.

17 Προβήκαμε στον εν προκειμένω έλεγχο, διότι, στην πανοραμική επισκόπηση που καταρτίσαμε το 2017 σχετικά με τη δράση της ΕΕ για την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή, οι απογραφές εκπομπών αερίων θερμοκηπίου προσδιορίζονταν ως τομέας δυνητικού κινδύνου για τον οποίο δεν είχαν πραγματοποιηθεί αρκετές ελεγκτικές εργασίες. Αναμένουμε ότι τα συμπεράσματα και οι συστάσεις μας θα αποτελέσουν χρήσιμη συμβολή για τη βελτίωση της διαδικασίας επισκόπησης των δεδομένων για τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από την Επιτροπή και του πλαισίου μελλοντικών μειώσεων των εκπομπών.

18 Το γενικό ερώτημα του ελέγχου ήταν το εξής:

Ελέγχει σωστά η Επιτροπή την απογραφή αερίων θερμοκηπίου της ΕΕ και τις πληροφορίες σχετικά με τις μελλοντικές μειώσεις των εκπομπών;

19 Προκειμένου να δώσουμε απάντηση σε αυτό το γενικό ερώτημα του ελέγχου:

- α) αξιολογήσαμε τους ελέγχους ποιότητας που πραγματοποιούνται σχετικά με την απογραφή των αερίων θερμοκηπίου της ΕΕ·
- β) εξετάσαμε τις πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τη σχεδιαζόμενη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της ΕΕ (προβλέψεις και σενάριο αναφοράς της ΕΕ, μακροπρόθεσμες στρατηγικές, ποσοτικοποίηση των συνεπειών των πολιτικών και μέτρων της ΕΕ).

Δεν ελέγξαμε άμεσα τις πληροφορίες και εκτιμήσεις που παρέχουν οι αρχές των κρατών μελών.

20 Ελέγξαμε τη λειτουργία της διαδικασίας διασφάλισης της ποιότητας της ΕΕ όσον αφορά τις απογραφές, τις προβλέψεις, τις πολιτικές και τα μέτρα που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό για τον μηχανισμό παρακολούθησης και τους κανόνες εφαρμογής του, μέσω δείγματος έξι κρατών μελών. Τα βασικά κριτήρια επιλογής ήταν οι ετήσιες

εκπομπές του 2016 και ο αριθμός συστάσεων της UNFCCC βάσει της ετήσιας επισκόπησης των εθνικών απογραφών της περιόδου 2015-2017. Τα κράτη μέλη του δείγματος ήταν η Τσεχία, η Γερμανία, η Γαλλία, η Ιταλία, η Πολωνία και η Ρουμανία, χώρες που παρήγαγαν το 56% των εκπομπών της ΕΕ το 2016.

21 Συγκεντρώσαμε και αναλύσαμε τα αποδεικτικά στοιχεία του ελέγχου μας ως εξής:

- α) μέσω επισκόπησης των εγγράφων ελέγχου και διασφάλισης της ποιότητας της Επιτροπής (εγχειριδίων, φύλλων ελέγχου, βάσεων δεδομένων διαπιστώσεων και συστάσεων, εκθέσεων επισκόπησης) τα οποία αφορούσαν την ετήσια επισκόπηση των εθνικών και των συγκεντρωτικών απογραφών της ΕΕ και τη διετή επισκόπηση των εθνικών προβλέψεων, πολιτικών και μέτρων για την περίοδο 2015-2018·
- β) μέσω επισκόπησης της σχετικής τεκμηρίωσης (υποστηρικτικών μελετών, εκτιμήσεων και αξιολογήσεων αντικτύπου και τεκμηρίωσης της διασφάλισης της ποιότητάς τους) για το σενάριο αναφοράς (προβλέψεις) της ΕΕ των ετών 2013 και 2016 (που αποτέλεσαν τη βάση για τον καθορισμό ενωσιακών πολιτικών και μέτρων μετριασμού με στόχο την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το 2020 και το 2030), καθώς και για τις πολιτικές και τα μέτρα της ΕΕ που γνωστοποιήθηκαν στην UNFCCC κατά τη διάρκεια της υπό έλεγχο περιόδου (ήτοι το 2015 και το 2017)·
- γ) μέσω συνεντεύξεων με υπαλλήλους της ΓΔ CLIMA, του JRC, του ΕΟΠ και της Eurostat για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τη διαχείριση των δεδομένων της ΕΕ για τις εκπομπές, τις προβλέψεις, τις πολιτικές και τα μέτρα, καθώς και για την ανάλυση των εν λόγω πληροφοριών·
- δ) μέσω ανάλυσης των απαντήσεων σε ερωτηματολόγιο που αποστείλαμε στα έξι κράτη μέλη του δείγματός μας, προκειμένου να συγκεντρώσουμε επιπλέον πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα και τη βελτίωση των εθνικών απογραφών, προβλέψεων, πολιτικών και μέτρων σχετικά με τα αέρια θερμοκηπίου·

- ε) μέσω συνεντεύξεων με εκπροσώπους ενδιαφερόμενων φορέων¹⁸ και τριών κρατών μελών, τα οποία επιλέξαμε βάσει των ορθών πρακτικών που ανέφεραν στις απαντήσεις τους στο ερωτηματολόγιο (Τσεχία, Γαλλία και Πολωνία). Προσπαθήσαμε να λάβουμε πληροφορίες σχετικά με την επισκόπηση από την Επιτροπή των εθνικών και των συγκεντρωτικών απογραφών, πολιτικών και μέτρων της ΕΕ, καθώς και σχετικά με τη χρήση υποδομών και εργαλείων μοντελοποίησης για την επί τόπου και δορυφορική παρακολούθηση των αερίων θερμοκηπίου και των ροών τους.

¹⁸ Της Γραμματείας της UNFCCC, του Παγκόσμιου Μετεωρολογικού Οργανισμού (WMO) και του Ολοκληρωμένου Συστήματος Παρακολούθησης του Άνθρακα (ICOS), έργου που καλύπτει ολόκληρη την ΕΕ και χρηματοδοτείται από το 7ο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα.

Παρατηρήσεις

Η Επιτροπή ελέγχει και αναφέρει τα δεδομένα εκπομπών της ΕΕ με τον ενδεδειγμένο τρόπο

22 Αξιολογήσαμε τον βαθμό στον οποίο το φάσμα των δεδομένων εκπομπών που αναφέρει η ΕΕ πληροί τις διεθνείς απαιτήσεις. Εξετάσαμε, επίσης, τη λειτουργία και τα αποτελέσματα της επισκόπησης ποιότητας επί των απογραφών της ΕΕ και των κρατών μελών, και αξιολογήσαμε αν η απογραφή της ΕΕ έχει βελτιωθεί με την πάροδο του χρόνου.

Οι εκθέσεις της ΕΕ πληρούν υπέρ το δέον τις διεθνείς απαιτήσεις

23 Το πρωτόκολλο του Κιότο απαιτεί από την ΕΕ και κάθε κράτος μέλος της να μειώσουν κατά 20 % έως το 2020 τις εκπομπές των επτά κύριων αερίων θερμοκηπίου: του διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), του μεθανίου (CH₄), του οξειδίου του αζώτου (CH₄), των υδροφθορανθράκων (HFC), των υπερφθορανθράκων (PFC), του εξαφθοριούχου θείου (SF₆) και του τριφθοριούχου αζώτου (NF₃). Το πλήρες φάσμα αερίων και συμφωνιών παρουσιάζεται λεπτομερώς στο [γράφημα Γ](#) και στο [γράφημα Δ](#) του [παραρτήματος](#). Οι κατευθυντήριες γραμμές της IPCC καθορίζουν μεθόδους εκτίμησης των εκπομπών και των απορροφήσεων αυτών των αερίων, από πηγές και καταβόθρες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου του Κιότο: ενέργεια, βιομηχανικές διεργασίες και χρήση προϊόντων, γεωργία, τομέας LULUCF και απόβλητα. Διαπιστώσαμε ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη συμμορφώνονταν με αυτές τις απαιτήσεις.

24 Οι απογραφές της ΕΕ και των κρατών μελών απαιτείται επίσης να περιλαμβάνουν αέρια, πηγές και καταβόθρες που δεν καλύπτονται μεν από τις δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών του πρωτοκόλλου του Κιότο, αλλά εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων αναφοράς στοιχείων της UNFCCC. Τα εν λόγω αέρια, πηγές και καταβόθρες αναφέρονται ως «υπομνηματικά στοιχεία». Αφορούν εκπομπές από τη διεθνή ναυτιλία, τη διεθνή αεροπορία και τη βιομάζα για ενεργειακή χρήση. Η συγκεντρωτική απογραφή της ΕΕ περιλαμβάνει δεδομένα σχετικά με τις εκπομπές για όλα αυτά τα υπομνηματικά στοιχεία, σύμφωνα με τους κανόνες της UNFCCC για την αναφορά στοιχείων.

25 Ο κανονισμός για τον μηχανισμό παρακολούθησης της ΕΕ (βλέπε σημείο 11) θεσπίζει κανόνες για την αναφορά στοιχείων, πέραν εκείνων που καθορίζονται στις διεθνείς συμφωνίες. Ο κανονισμός απαιτεί από την Επιτροπή να αναφέρει στοιχεία για τις εκπομπές μαύρου άνθρακα (αιθάλης)¹⁹, καθώς και για τις επιπτώσεις της πολιτικής αεροπορίας της ΕΕ στο κλίμα (πλην εκείνων που αφορούν τις εκπομπές CO₂)²⁰. Η Επιτροπή δημοσιεύει συγκεντρωτικά στοιχεία σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με τον μαύρο άνθρακα βάσει των δεδομένων που της διαβιβάζουν τα κράτη μέλη. Επίσης, καταρτίζει αναφορές σχετικά με τις επιπτώσεις που δεν σχετίζονται με τις εκπομπές CO₂ από τις αερομεταφορές²¹. Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή περιβαλλοντική έκθεση για τις αερομεταφορές του 2019, οι επιπτώσεις από τις αερομεταφορές που δεν σχετίζονται με τις εκπομπές CO₂ υπερβαίνουν αυτές που σχετίζονται. Ωστόσο, τα επιστημονικά δεδομένα που υπάρχουν επί του παρόντος σχετικά με αυτές τις επιπτώσεις δεν επαρκούν για την ακριβή ποσοτικοποίησή τους²².

26 Επίσης, η Επιτροπή επεξεργάζεται και παρουσιάζει στοιχεία σχετικά με τις εκπομπές που παράγονται από την κατανάλωση αγαθών και υπηρεσιών εντός της ΕΕ (περιλαμβανομένων των εισαγωγών, εξαιρουμένων όμως των εξαγωγών). Οι πληροφορίες αυτές, καλούμενες «αποτύπωμα άνθρακα», επιτρέπουν τη διαμόρφωση μιας συμπληρωματικής εικόνας των οικονομικών παραγόντων των εκπομπών αερίων και, ειδικότερα, του αντικτύπου της ΕΕ στις παγκόσμιες εκπομπές. Μπορούν να ενθαρρύνουν νέες προσεγγίσεις στη χάραξη πολιτικής και να συμβάλουν στον καθορισμό δεικτών βιώσιμης παραγωγής και κατανάλωσης²³.

¹⁹ Λεπτά σωματίδια που έχουν τόσο ψυκτική όσο και θερμαντική επίδραση στην ατμόσφαιρα.

²⁰ Όπως τα αερολύματα και ο σχηματισμός νεφών, με έμμεση θερμαντική επίδραση στην ατμόσφαιρα.

²¹ COM/2018/716, έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, με τίτλο «Η ΕΕ και η συμφωνία του Παρισιού για το κλίμα: εξέταση της προόδου στην COP της Κατοβίτσε».

²² Ευρωπαϊκή περιβαλλοντική έκθεση για τις αερομεταφορές του 2019.
<https://www.easa.europa.eu/eaer/>.

²³ ΕΟΠ, Τεχνική έκθεση αριθ. 20/2013, με τίτλο «European Union CO₂ emissions: different accounting perspectives».

27 Η Eurostat έχει υπολογίσει το αποτύπωμα άνθρακα της ΕΕ στους 7,2 τόνους CO₂ ανά άτομο (2017). Ωστόσο, οι υπολογισμοί που πρέπει να γίνουν για την εξαγωγή αυτού του αποτυπώματος είναι περίπλοκοι²⁴.

Η επισκόπηση της ποιότητας των αναφερόμενων εκπομπών από την Επιτροπή και τον ΕΟΠ είναι ικανοποιητική

28 Η διαδικασία επισκόπησης της ποιότητας των εθνικών απογραφών αερίων θερμοκηπίου από την Επιτροπή και τον ΕΟΠ επικεντρώνεται σε κατηγορίες εκπομπών οι οποίες, εάν υπερτιμηθούν ή υποτιμηθούν, θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στις απογραφές των κρατών μελών και της συγκεντρωτικής απογραφής της ΕΕ. Αυτή η διαδικασία επισκόπησης επικεντρώνεται στα κριτήρια ποιότητας που καθορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές της UNFCCC: διαφάνεια, πληρότητα, συνάφεια, συγκρισιμότητα και ακρίβεια. Συμπληρώνεται με την παρακολούθηση των προηγούμενων συστάσεων της Επιτροπής και της UNFCCC. Η UNFCCC προβαίνει επίσης σε επισκόπηση των εκτιμήσεων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη και η Επιτροπή (βλέπε [γράφημα 3](#)).

29 Η διαδικασία επισκόπησης συνίσταται σε αυτοματοποιημένους και μη ελέγχους. Με τους αυτοματοποιημένους ελέγχους εντοπίζονται τα ελλείποντα στοιχεία και οι πιθανές διαφορές στις εκπομπές, στους συντελεστές εκπομπών και στις τάσεις. Εμπειρογνώμονες επιθεωρητές διενεργούν μη αυτοματοποιημένους ελέγχους, κρίνουν αν οι διαπιστώσεις των αυτοματοποιημένων ελέγχων συνιστούν πραγματικά προβλήματα και αν τα δεδομένα και οι μέθοδοι έχουν εύλογο χαρακτήρα, δηλαδή ότι δεν οδηγούν σε υπερεκτιμήσεις ή υποτιμήσεις των εκπομπών. Οι αξιολογητές εργάζονται σε ομάδες, οι δε διαπιστώσεις ενός αξιολογητή επιβεβαιώνονται πάντοτε από δεύτερο.

30 Στο πρώτο στάδιο της διαδικασίας, οι αξιολογητές επαληθεύουν τις εκτιμήσεις για όλους τους τομείς των απογραφών αερίων θερμοκηπίου: ενέργεια, βιομηχανικές διεργασίες και χρήση προϊόντων, γεωργία, τομέας LULUCF και απόβλητα. Οι αξιολογητές τεκμηριώνουν τα αποτελέσματα των ελέγχων τους και κοινοποιούν τις παρατηρήσεις τους στα κράτη μέλη. Στο δεύτερο στάδιο, οι αξιολογητές ελέγχουν τα ζητήματα συμμόρφωσης που δεν επιλύθηκαν κατά το πρώτο στάδιο και τα οποία θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην τελική εκτίμηση των εκπομπών,

²⁴ Βλέπε επίσης το πλαίσιο 3 στην ειδική έκθεσή μας 16/2019, με τίτλο «Ευρωπαϊκοί περιβαλλοντικοί οικονομικοί λογαριασμοί: υπάρχει περιθώριο βελτίωσης της χρησιμότητάς τους για τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής».

ενδέχεται δε να διατυπώσουν συστάσεις προς βελτίωση των απογραφών. Ωστόσο, οι αξιολογητές της Επιτροπής δεν τεκμηριώνουν πλήρως την παρακολούθηση των προηγούμενων συστάσεων της Επιτροπής ή τις εργασίες τους σχετικά με λιγότερο σημαντικά προβλήματα που εντοπίζονται στο πλαίσιο των αυτοματοποιημένων ελέγχων. Διαπιστώσαμε επίσης ότι η από μέρους της Επιτροπής παρακολούθηση των ανεπίλυτων προβλημάτων που εντοπίζονται από τις επισκοπήσεις της UNFCCC βασιζόταν σε ελλιπείς πληροφορίες προερχόμενες από τα κράτη μέλη. Όσον αφορά τα κράτη μέλη του δείγματός μας, εντοπίσαμε την ύπαρξη τεκμηρίωσης το 2018 για την παρακολούθηση, από τους αξιολογητές της Επιτροπής, 11 προβλημάτων που αναφέρονταν στις εκθέσεις επισκόπησης της UNFCCC του 2016. Ωστόσο, στις επισκοπήσεις του 2016, οι αξιολογητές της UNFCCC είχαν εντοπίσει 64 προβλήματα που παρέμεναν ανεπίλυτα.

31 Ο τομέας LULUCF (βλέπε [πλαίσιο 2](#)) δεν εμπίπτει στον στόχο της ΕΕ για το 2020. Μολονότι ο τομέας αυτός περιλαμβάνεται στο πρώτο στάδιο της επισκόπησης, προς το παρόν η Επιτροπή δεν διατυπώνει συστάσεις, ούτε παρακολουθεί τις περισσότερες συστάσεις της UNFCCC προς τα κράτη μέλη. Τα δεδομένα του τομέα LULUCF που περιλαμβάνονται στη συγκεντρωτική απογραφή της ΕΕ υποδεικνύουν ότι ο τομέας αυτός απορροφά σήμερα περισσότερο CO₂ από την ατμόσφαιρα από ό,τι εκπέμπει (απορρόφηση του 5,54 % των εκπομπών στην ΕΕ το 2017, βλέπε [γράφημα 6](#)). Επομένως, ο τομέας LULUCF θεωρείται καθαρή καταβόθρα άνθρακα. Ωστόσο, τα δεδομένα του τομέα LULUCF χαρακτηρίζονται από σχετικά υψηλή στατιστική αβεβαιότητα²⁵. Μετά την πρόσφατη έγκριση του κανονισμού LULUCF 841/2018 που ενσωματώνει τον τομέα στον στόχο του 2030, η Επιτροπή σχεδιάζει να πραγματοποιήσει πλήρη επισκόπηση του εν λόγω τομέα, ξεκινώντας από τις εκπομπές που θα αναφερθούν το 2023 για το έτος 2021.

²⁵ Βλέπε έκθεση απογραφής της ΕΕ του 2019.

Πλαίσιο 2

Σημασία και υποβολή δεδομένων για τον τομέα LULUCF

Το CO₂ της ατμόσφαιρας συσσωρεύεται ως άνθρακας στη βλάστηση και στο έδαφος των χερσαίων οικοσυστημάτων. Η χρήση της γης, οι αλλαγές στη χρήση της γης και τα δάση επηρεάζουν τα επίπεδα του CO₂ της ατμόσφαιρας. Τα δάση απορροφούν CO₂ από την ατμόσφαιρα, καθώς βοηθούν την ανάπτυξη βλάστησης πάνω και κάτω από το έδαφος. Ωστόσο, όταν οι λειμώνες οργώνονται, όταν δένδρα υλοτομούνται για την παραγωγή ενέργειας ή όταν ένα δάσος αντικαθίσταται από λειμώνες ή από κάποιον οικισμό, εκπέμπεται CO₂. Όλες αυτές οι ατμοσφαιρικές απορροφήσεις και εκπομπές CO₂ αναφέρονται στις απογραφές αερίων θερμοκηπίου, στο πλαίσιο του τομέα LULUCF.

Η ΕΕ υποβάλλει στοιχεία βάσει των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου του Κιότο και της UNFCCC σχετικά με τις εκπομπές και τις απορροφήσεις που συνεπάγονται οι αλλαγές στις δασικές εκτάσεις (π.χ. δάσωση ή αποψίλωση). Εάν οι αλλαγές αυτές συμβάλλουν στην αποθήκευση περισσότερου CO₂ από όσο εκπέμπουν, οι συνολικές εκπομπές στις απογραφές παρουσιάζονται μειωμένες κατά τον καθαρό όγκο των εκπομπών που απορροφούνται.

Η συγκεντρωτική απογραφή της ΕΕ αναφέρει πρόσθετα δεδομένα σχετικά με τις εκπομπές και τις απορροφήσεις από τη διαχείριση δασών, τους λειμώνες, τις καλλιεργήσιμες εκτάσεις, τους υγροτόπους και τους οικισμούς, αν και αυτό δεν είναι υποχρεωτικό βάσει του πρωτοκόλλου του Κιότο. Βάσει του νέου κανονισμού LULUCF, που εγκρίθηκε μετά την έναρξη ισχύος της συμφωνίας του Παρισιού (βλέπε σημείο 12), οι εκπομπές και οι απορροφήσεις από όλες αυτές τις λογιστικές κατηγορίες θα ενταχθούν στα υποχρεωτικώς αναφερόμενα στοιχεία.

32 Ο κανονισμός για τον μηχανισμό παρακολούθησης της ΕΕ και ο εκτελεστικός κανονισμός του²⁶ απαιτούν την επαλήθευση των απογραφών προς εξακρίβωση της συνέπειάς τους με δεδομένα από άλλες πηγές, όπως με τα δεδομένα που αναφέρονται στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ), των στατιστικών για την ενέργεια, της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του κανονισμού για τα φθοριούχα αέρια. Οι αξιολογητές της Επιτροπής ελέγχουν τη συνέπεια των

²⁶ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 749/2014 της Επιτροπής σχετικά με τη δομή, τον μορφότυπο, τις διαδικασίες υποβολής και την εξέταση των πληροφοριών που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 525/2013 (ΕΕ L 203 της 11.7.2014, σ. 23).

απογραφών με τα απαιτούμενα δεδομένα και χρησιμοποιούν πρόσθετες μεθόδους για την επαλήθευση του εύλογου χαρακτήρα των εκτιμήσεων²⁷.

33 Τα δορυφορικά δεδομένα, μαζί με τα δεδομένα από την επιτόπια παρακολούθηση, προσφέρουν τη δυνατότητα βελτίωσης των δεδομένων δραστηριότητας, επαλήθευσης των αναφερόμενων δεδομένων και παροχής πρόσθετων πληροφοριών σχετικά με τις εκπομπές και απορροφήσεις για τους τομείς στους οποίους οι εκτιμήσεις τείνουν να είναι λιγότερο βέβαιες (βλέπε [πλαίσιο 3](#)).

²⁷ Οι αξιολογητές συγκρίνουν τα δεδομένα των κρατών μελών με δεδομένα που αφορούν τη δραστηριότητα (ύπαρξη και μέγεθος, ήτοι παραγωγή) σε σχέση με διαφορετικές πηγές εκπομπών. Τα δεδομένα αυτά προέρχονται από ευρωπαϊκές και διεθνείς στατιστικές, από παγκόσμιους βιομηχανικούς οργανισμούς, από τον Eurocontrol και από έργα της ΕΕ που αποσκοπούν στη συλλογή και τη μοντελοποίηση τέτοιου είδους δεδομένων δραστηριότητας.

Πλαίσιο 3

Τα δεδομένα από δορυφόρους και σταθμούς επιτόπιας παρακολούθησης μπορούν να συμβάλλουν στην επαλήθευση των εκτιμήσεων εκπομπών

Οι εκτιμήσεις των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου βάσει δραστηριότητας μπορούν να επαληθευθούν μέσω ατμοσφαιρικών παρατηρήσεων, με συνδυασμό της δορυφορικής παρακολούθησης, με τους σταθμούς επιτόπιας παρακολούθησης και τη μοντελοποίηση. Στην ΕΕ βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη έργα (π.χ. δύο έργα με τις ονομασίες «VERIFY» και «ICOS») για τη βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων παρακολούθησης, κάτι που θα μπορούσε ενδεχομένως να της επιτρέψει να πραγματοποιεί επαληθεύσεις χρησιμοποιώντας τα εν λόγω δεδομένα.

Οι υπηρεσίες δορυφορικής ατμοσφαιρικής παρακολούθησης μπορούν να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τις συγκεντρώσεις αερίων θερμοκηπίου και τα δεδομένα δραστηριότητας. Οι πραγματικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και οι πηγές εκπομπών μπορούν να προσδιοριστούν με διαφορετικές διαδικασίες μοντελοποίησης.

Οι σταθμοί επιτόπιας παρακολούθησης μετρούν σε τοπικό επίπεδο τις εκπομπές και απορροφήσεις αερίων θερμοκηπίου, καθώς και τη ροή τους, με σχετικά υψηλή ακρίβεια (σε σύγκριση με τις εκτιμήσεις). Αυτό μπορεί να παραγάγει νέες πληροφορίες που μπορούν να βελτιώσουν τις εκτιμήσεις για τους τομείς της γεωργίας, των αποβλήτων, καθώς και για τον τομέα LULUCF, εκτιμήσεις οι οποίες χαρακτηρίζονται από υψηλό βαθμό αβεβαιότητας.

Η παρακολούθηση βάσει της κάλυψης του εδάφους με τη χρήση δορυφόρων, όπως ο Copernicus, και άλλων τεχνικών τηλεπισκόπησης είναι δυνατή και μάλιστα ενθαρρύνεται από τον νέο κανονισμό για τον τομέα LULUCF (2018/841).

34 Ένα κράτος μέλος (το Ηνωμένο Βασίλειο) χρησιμοποίησε δορυφορικά δεδομένα για να επαληθεύσει τα δεδομένα δραστηριότητας σχετικά με τον τομέα LULUCF, και συγκεκριμένα τις αλλαγές στη δασική κάλυψη. Μάλιστα, για ορισμένα αέρια στην εθνική απογραφή, προέβη επίσης σε επαλήθευση των εκτιμήσεων των εκπομπών με τη χρήση δεδομένων από επιτόπια παρακολούθηση. Οι επαληθεύσεις αυτές οδήγησαν σε καλύτερη εκτίμηση των εκπομπών μεθανίου και ορισμένων υδροφθορανθράκων, οι οποίες είχαν υπερεκτιμηθεί στις απογραφές, αλλά και των εκπομπών οξειδίων του αζώτου που είχαν υποτιμηθεί. Η Επιτροπή δεν χρησιμοποιεί επί του παρόντος δορυφορικά δεδομένα για την επαλήθευση των εκτιμήσεων εκπομπών ή των δεδομένων του τομέα LULUCF.

Η απογραφή των αερίων θερμοκηπίου της ΕΕ έχει βελτιωθεί με την πάροδο του χρόνου

35 Οι αξιολογητές της Επιτροπής διατυπώνουν παρατηρήσεις, όταν στο πλαίσιο των ελέγχων τους εντοπίζουν περιπτώσεις κατά τις οποίες οι εκτιμήσεις των κρατών μελών για τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου δεν συνάδουν με τις απαιτήσεις αναφοράς στοιχείων ή υπάρχουν πιθανές υπερεκτιμήσεις ή υποτιμήσεις των εκπομπών.

36 Τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα είτε να απαντήσουν στις παρατηρήσεις αυτές κατά την επισκόπηση είτε να αναθεωρήσουν τις εκτιμήσεις τους. Εάν στις απαντήσεις τους τα κράτη μέλη δεν διευθετήσουν τα ζητήματα που θέτουν οι αξιολογητές, οι τελευταίοι προτείνουν τεχνικές διορθώσεις των εκτιμήσεων (προσαρμοσμένα αριθμητικά στοιχεία για την αντικατάσταση των αρχικών εκτιμήσεων) ή διατυπώνουν συστάσεις για μελλοντικές βελτιώσεις.

37 Όσον αφορά τα κράτη μέλη του δείγματός μας, οι περισσότερες από τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν κατά την επισκόπηση της Επιτροπής επιλύθηκαν κατά την εν λόγω διαδικασία, και το 2018 δεν απαιτήθηκε από τα κράτη μέλη διόρθωση των εκτιμήσεών τους.

38 Η μεθοδολογία για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου (βλέπε [πλαίσιο 1](#)) περιλαμβάνει εγγενώς ορισμένο βαθμό αβεβαιότητας. Τα κράτη μέλη ανέφεραν αυξημένη χρήση ακριβέστερων («υψηλότερων επιπέδων») μεθοδολογιών εκτίμησης για τις σημαντικότερες πηγές εκπομπών τους. Συνολικά, η αβεβαιότητα της συγκεντρωτικής απογραφής της ΕΕ μειώθηκε από 6,2 % το 2016 σε 5,8 % το 2018. Η UNFCCC επισήμανε επίσης την πρόοδο της Επιτροπής ως προς την υλοποίηση των συστάσεων σχετικά με την απογραφή της ΕΕ που είχε διατυπώσει σε προηγούμενες εκθέσεις επισκόπησης.

39 Η Επιτροπή (ΓΔ CLIMA) και ο ΕΟΠ έλαβαν διάφορα μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας των απογραφών των κρατών μελών:

- α) διοργανώνοντας τακτικές συνεδριάσεις των ομάδων εργασίας και σεμινάρια δημιουργίας ικανοτήτων με τις άλλες γενικές διευθύνσεις της Επιτροπής και τα κράτη μέλη, για την υποστήριξη της διαδικασίας επισκόπησης και τη διευκόλυνση των κρατών μελών ώστε να βελτιώσουν τα δεδομένα τους·

- β) διοργανώνοντας σειρά επισκέψεων σε ενδιαφερόμενα κράτη μέλη με σκοπό τη δημιουργία ικανοτήτων²⁸.
- γ) εκπονώντας έγγραφα καθοδήγησης και ενθαρρύνοντας την ανταλλαγή γνώσεων σχετικά με συγκεκριμένα μεθοδολογικά ζητήματα.
- δ) δημιουργώντας σύστημα για την επισκόπηση και βελτίωση της συγκεντρωτικής απογραφής της ΕΕ, με τη βοήθεια των κρατών μελών και άλλων εμπειρογνομόνων.

40 Τα έξι κράτη μέλη που συμμετείχαν στην έρευνα απάντησαν ότι οι προσπάθειες της Επιτροπής να προωθήσει την ανταλλαγή γνώσεων και την καθοδήγηση ήταν χρήσιμες και ότι η επισκόπηση της ΕΕ και οι σχετικές οδηγίες συνέβαλαν στη βελτίωση των απογραφών τους. Στις απαντήσεις τους, προσδιόριζαν επίσης τους τομείς σχετικά με τους οποίους θεωρούσαν απαραίτητη την πρόσθετη καθοδήγηση (βλέπε [πλαίσιο 4](#)).

Πλαίσιο 4

Υποστήριξη για πρόσθετη καθοδήγηση και ενημέρωση

Ορισμένα κράτη μέλη δήλωσαν ότι θα ήταν χρήσιμες πρόσθετες οδηγίες και πληροφορίες από την Επιτροπή σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τομείς:

- α) αναφορά των διαρροών αερίου σε διεθνή εδάφη, εφαρμόζοντας βελτιωμένες μεθόδους για τη μεταφορά αερίου μέσω αγωγών,
- β) ανάπτυξη μεθόδων για τις εκπομπές που σχετίζονται τόσο με τις εγκαταστάσεις βιοαερίου που χρησιμοποιούν ζωική κοπριά όσο και με την καύση υγρών καυσίμων,
- γ) βελτίωση των στατιστικών δεδομένων σχετικά με την αλλαγή στη χρήση της γης,
- δ) βελτίωση των επιστημονικών πληροφοριών σχετικά με την αποθήκευση άνθρακα στο έδαφος,
- ε) βελτίωση της συγκρισιμότητας των βάσεων δεδομένων για τα φθοριούχα αέρια.

²⁸ Βουλγαρία (2018), Εσθονία (2018), Κύπρος (2018), Μάλτα (2017 και 2018).

Η ΕΕ χρειάζεται καλύτερη γνώση της κατάστασης υπό την προοπτική των μελλοντικών μειώσεων των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου

41 Εξετάσαμε τη λειτουργία και τα αποτελέσματα της από μέρους της Επιτροπής επισκόπησης της ποιότητας των προβλέψεων της ΕΕ και των κρατών μελών σχετικά με τις μελλοντικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου. Αξιολογήσαμε επίσης τον βαθμό στον οποίο τα αναφερόμενα δεδομένα εκπομπών συμπεριλαμβάνονται στους στόχους της ΕΕ συνολικά για το 2020 και το 2030. Επιπλέον, εξετάσαμε το έργο της Επιτροπής σχετικά με τις στρατηγικές, τις πολιτικές και τα μέτρα της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών.

Η Επιτροπή και ο ΕΟΠ βοηθούν τα κράτη μέλη να βελτιώσουν την ποιότητα των προβλέψεών τους

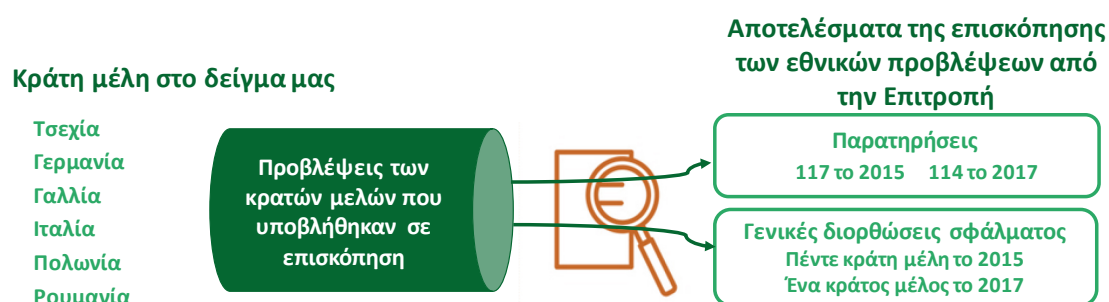
42 Οι προβλέψεις αποτελούν σημαντικό μέρος του κύκλου αξιολόγησης της προόδου και ανάπτυξης πολιτικής. Από αυτές μπορεί να προκύψει ότι η επίτευξη του προβλεπόμενου στόχου μείωσης μπορεί να απαιτεί πρόσθετες πολιτικές και μέτρα μετριασμού (βλέπε σημείο **10**). Τα κράτη μέλη και η ΕΕ καταρτίζουν τις προβλέψεις τους χρησιμοποιώντας εργαλεία μοντελοποίησης βασισμένα σε παραδοχές και παραμέτρους, στις οποίες περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα αποτελέσματα όλων των πολιτικών και μέτρων τους που αφορούν τις εκπομπές (π.χ. συμπεριλαμβανομένων πολιτικών που σχετίζονται με την ανάπτυξη υποδομών και μεταφορών).

43 Η Επιτροπή, με τη βοήθεια του ΕΟΠ, προβαίνει σε επισκόπηση και αθροίζει τις προβλέψεις των κρατών μελών και καταλήγει στις συγκεντρωτικές προβλέψεις της ΕΕ. Ελέγξαμε τον σχεδιασμό και τη λειτουργία του συστήματος επισκόπησης της ποιότητας, το οποίο διασφαλίζει ότι οι προβλέψεις συνάδουν με τις διεθνείς απαιτήσεις και ότι βελτιώνονται με την πάροδο του χρόνου.

44 Η επισκόπηση από την Επιτροπή των εθνικών προβλέψεων των έξι κρατών μελών του δείγματός μας αφορούσε όλες τις αρχές ποιότητας που καθορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές της UNFCCC. Συνολικά, οι αξιολογητές αναφέρονταν στα κριτήρια αυτά με σαφήνεια και κοινοποιούσαν τις διαπιστώσεις τους στα κράτη μέλη κατά τρόπο διαφανή, λαμβάνοντας υπόψη τις διαπιστώσεις προηγούμενων επισκοπήσεων της Επιτροπής.

45 Τα αποτελέσματα της επισκόπησης της Επιτροπής για τα έξι κράτη μέλη του δείγματός μας κατέδειξαν ότι μόνο ένα κράτος μέλος χρειάστηκε να προβεί σε γενική διόρθωση σφάλματος το 2017, σε σύγκριση με πέντε το 2015. Οι έλεγχοι της Επιτροπής ήταν περισσότερο εμπειριστωμένοι το 2017 από ό,τι το 2015, ο δε αριθμός των διαπιστώσεων της επισκόπησης μειώθηκε οριακά κατά την ίδια περίοδο (βλέπε [γράφημα 4](#)). Η UNFCCC, στις επισκοπήσεις των εθνικών ενημερωτικών εκθέσεων και στις διετείς εκθέσεις, διατύπωσε λιγότερες συστάσεις το 2017 σε σχέση με το 2015 για τις προβλέψεις των κρατών μελών, γεγονός που υποδηλώνει βελτίωση της ποιότητάς τους.

Γράφημα 4 – Βελτιώσεις των προβλέψεων για τα έξι κράτη μέλη του δείγματός μας

Πηγή: Αποτελέσματα της επισκόπησης της Επιτροπής, όπως αυτά κοινοποιήθηκαν στα κράτη μέλη.

46 Απαντώντας στο ερωτηματολόγιό μας, πέντε από τα έξι κράτη μέλη δήλωσαν ότι θεωρούν πως η καθοδήγηση και η βοήθεια της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (βλέπε [πλαίσιο 5](#)) είχαν όντως διευκολύνει τη βελτίωση των εθνικών προβλέψεων.

Πλαίσιο 5

Τα περισσότερα κράτη μέλη αξιολόγησαν θετικά την καθοδήγηση της Επιτροπής σχετικά με τις προβλέψεις

Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ποιες μεθόδους, εργαλεία μοντελοποίησης, παραδοχές και παραμέτρους θα χρησιμοποιήσουν για την κατάρτιση των εθνικών προβλέψεών τους. Ωστόσο, οι κοινές προσεγγίσεις είναι χρήσιμες για τη διασφάλιση υψηλότερου επιπέδου συνέπειας όταν οι προβλέψεις συγκεντρώνονται σε επίπεδο ΕΕ. Κάθε δύο χρόνια, η Επιτροπή αναπτύσσει ένα σύνολο εναρμονισμένων παραμέτρων. Συνιστά στα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν τις παραμέτρους αυτές και τις τιμές τους. Δέκα από τα 28 κράτη μέλη τις χρησιμοποίησαν στο σύνολό τους.

Πέντε από τα έξι κράτη μέλη του δείγματός μας θεώρησαν ότι η καθοδήγηση της ΕΕ ήταν χρήσιμη και επαρκής. Ωστόσο, κατά τη γνώμη τους, εάν υπήρχε ένα ενωσιακό εργαλείο μοντελοποίησης, θα προσέδιδε αξία και θα βελτίωνε περαιτέρω τις εθνικές προβλέψεις. Η Επιτροπή δοκιμάζει ήδη ένα νέο εργαλείο μοντελοποίησης που ονομάζεται POTEEnCIA, προτίθεται δε να παράσχει στα κράτη μέλη ανοικτή πρόσβαση σε αυτό.

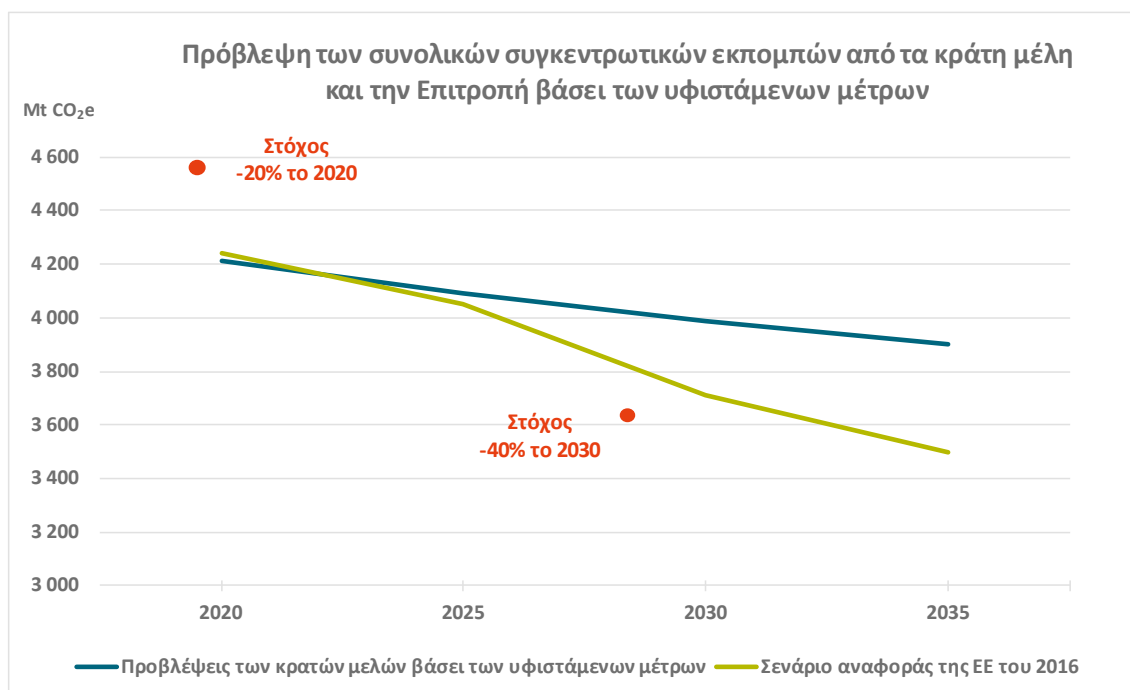
Η Επιτροπή δεν αξιολόγησε τον κίνδυνο σημαντικών αποκλίσεων από το σενάριο αναφοράς της ΕΕ

47 Οι προβλέψεις της ΕΕ αποτελούν το άθροισμα των προβλέψεων των κρατών μελών (που βασίζονται στις παραδοχές κάθε κράτους μέλους). Η Επιτροπή καταρτίζει επίσης, βάσει των δικών της παραδοχών, χωριστές προβλέψεις²⁹ σχετικά με την εξέλιξη των συστημάτων παραγωγής ενέργειας και μεταφορών της ΕΕ και τον αντίκτυπό τους στις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου. Οι προβλέψεις αυτές περιλαμβάνουν ειδικές ενότητες όσον αφορά τις τάσεις των εκπομπών που δεν σχετίζονται με την ενέργεια, καθώς και σχετικά με τις διάφορες αλληλοεπιδράσεις μεταξύ πολιτικών στους συναφείς τομείς. Οι προβλέψεις της Επιτροπής συνιστούν το σενάριο αναφοράς της ΕΕ. Βάσει του σεναρίου αναφοράς και των στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, η Επιτροπή εκτιμά την ανάγκη για πρόσθετες ενωσιακές πολιτικές και μέτρα μετριασμού.

²⁹ Κατά τον καθορισμό των παραδοχών αυτών η Επιτροπή διαβουλεύεται με όλα τα κράτη μέλη.

48 Η Επιτροπή καταρτίζει το σενάριο αναφοράς της ΕΕ³⁰ για το μέλλον, βάσει της παραδοχής της πλήρους εφαρμογής των σημερινών πολιτικών και μέτρων μετριασμού, καθώς και της επίτευξης των μειώσεων των εκπομπών που προτείνονται με τα μέτρα αυτά. Από τις πληροφορίες που κοινοποίησε η Επιτροπή στην UNFCCC συνάγεται ότι οι συγκεντρωτικές προβλέψεις των κρατών μελών για μετά το 2023 υποδηλώνουν χαμηλότερες μειώσεις από το σενάριο αναφοράς που κατάρτισε η Επιτροπή το 2016 για την ίδια περίοδο (βλέπε [γράφημα 5](#)).

Γράφημα 5 – Οι προβλέψεις της Επιτροπής στο σενάριο αναφοράς της ΕΕ του 2016 διαφέρουν μεσοπρόθεσμα από τις συγκεντρωτικές προβλέψεις των κρατών μελών

Πηγή: Έβδομη εθνική ενημερωτική έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτη διετής έκθεση στην UNFCCC (υποβληθείσες το 2017).

³⁰ Το τελευταίο σενάριο αναφοράς της ΕΕ εκπονήθηκε το 2016 και το προηγούμενο στο 2013.

49 Η ΕΕ κατέληξε το 2007 σε συμφωνία για τους τρέχοντες στόχους μείωσης των εκπομπών της ΕΕ για το 2020 και πέτυχε τον στόχο της το 2014. Έχουμε ήδη αναφέρει³¹ ότι οι στόχοι του 2030 και του 2050 δεν θα επιτευχθούν χωρίς σημαντικές πρόσθετες προσπάθειες (βλέπε επίσης [γράφημα 1](#)).

50 Μετά το 2023, εάν οι συγκεντρωτικές προβλέψεις της ΕΕ γίνουν πραγματικότητα, οι πολιτικές και τα μέτρα μετριασμού της ΕΕ θα πρέπει να είναι αυστηρότερα από αυτά που προτείνονται σήμερα βάσει του σεναρίου αναφοράς. Η UNFCCC συνιστά την πραγματοποίηση ανάλυσης ευαισθησίας επί των προβλέψεων³². Η Επιτροπή προβαίνει σε τέτοιες αναλύσεις κατά την επεξεργασία νέων πολιτικών. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν αξιολόγησε τον κίνδυνο σημαντικών αποκλίσεων από το σενάριο αναφοράς της ΕΕ.

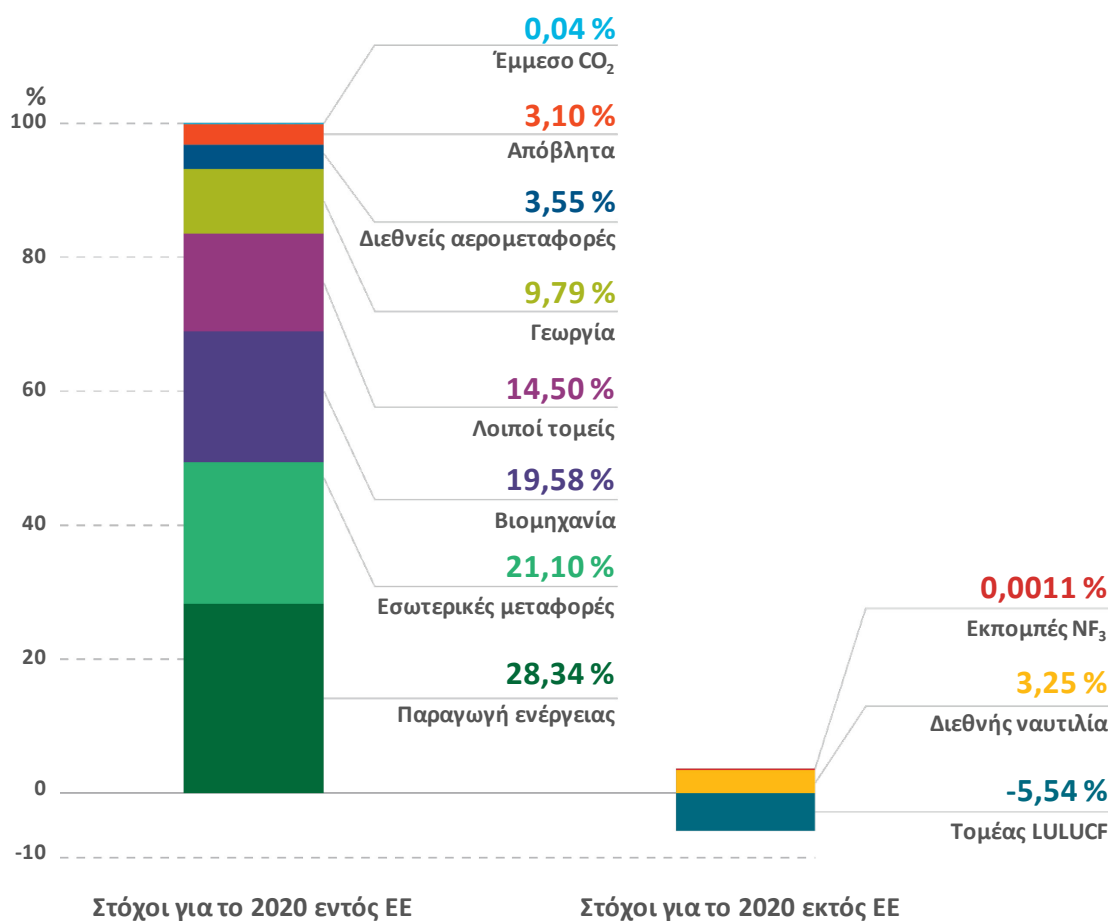
Οι στόχοι εκπομπών της ΕΕ για το 2020 καλύπτουν τους περισσότερους τομείς για τους οποίους υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα

51 Η ΕΕ έχει θεσπίσει στόχους βάσει των οποίων παρακολουθεί τις μειώσεις των εκπομπών (βλέπε σημείο [07](#)). Στο [γράφημα 6](#) κατωτέρω παρουσιάζονται τα δεδομένα που αναφέρει η ΕΕ στην απογραφή της, διαιρούμενα σε δύο ομάδες: εκπομπές που περιλαμβάνονται στους στόχους της ΕΕ για το 2020 και εκπομπές που δεν εμπίπτουν στους εν λόγω στόχους.

³¹ Πανοραμική επισκόπηση σχετικά με τη δράση της ΕΕ για την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή, 2017.

³² Σύμφωνα με την έκθεση για το εργαστήριο σχετικά με τις προβλέψεις εκπομπών των συμβαλλόμενων μερών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι της Σύμβασης (FCCC/SBSTA/2004/INF.15 της 20ής Οκτωβρίου 2004), η ανάλυση αυτή θα ήταν χρήσιμη λόγω της ανάγκης να γίνει κατανοητός ο αντίκτυπος των αλλαγών σε βασικές παραμέτρους και παραδοχές.

Γράφημα 6 – Εκπομπές που περιλαμβάνονται στους στόχους της ΕΕ για το 2020 καθώς και εκπομπές που δεν εμπίπτουν σε αυτούς

Πηγή: Συγκεντρωτική απογραφή της ΕΕ όπως υποβλήθηκε στην UNFCCC το 2018 (εκπομπές για το 2017).

52 Οι στόχοι της ΕΕ για το 2020 συνάδουν με τις δεσμεύσεις που απορρέουν από το πρωτόκολλο του Κιότο και περιλαμβάνουν τους περισσότερους βασικούς τομείς για τους οποίους αναφέρονται στοιχεία: ενέργεια, βιομηχανικές διεργασίες και χρήση προϊόντων, γεωργία και απόβλητα. Επιπλέον, οι στόχοι της ΕΕ περιλαμβάνουν τη διεθνή αεροπορία (το σύνολο των εξερχόμενων πτήσεων), ένα υπομνηματικό στοιχείο στο πλαίσιο των κανόνων υποβολής εκθέσεων της UNFCCC που, ως εκ τούτου, δεν αποτελεί μέρος των δεσμεύσεων του πρωτοκόλλου του Κιότο. Ο τομέας αυτός αντιπροσώπευε το 3,55 % των εκπομπών της ΕΕ το 2017. Η ΕΕ συμπεριέλαβε τον εν λόγω τομέα στους στόχους των συνολικών μειώσεων. Οι εκπομπές αυτές είναι σημαντικές, δεδομένου ότι ο Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας προβλέπει

ότι, μέχρι το 2040, αυτές ενδέχεται να αυξηθούν κατά 300 % παγκοσμίως σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2005³³.

53 Η ΕΕ διαθέτει κανόνες για την παρακολούθηση και αναφορά στοιχείων για τις εκπομπές από τη ναυτιλία, με στόχο τη συμπλήρωση των δεδομένων απογραφής [βλέπε σημείο 11, στοιχείο δ)]. Η διεθνής ναυτιλία δεν αποτελεί επί του παρόντος μέρος των στόχων μείωσης των εκπομπών της ΕΕ, η Επιτροπή, ωστόσο, συνεργάστηκε με τον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό -υπηρεσία του ΟΗΕ αρμόδια για τη ρύθμιση της ναυτιλίας- ο οποίος ενέκρινε διεθνή δέσμευση για μείωση των εκπομπών τουλάχιστον κατά 50 % έως το 2050 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2008. Ως μέλη του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να δράσουν για την υλοποίηση αυτής της δέσμευσης.

54 Η Επιτροπή πρότεινε το 2011³⁴ τη μείωση των εκπομπών από αυτόν τον τομέα μέχρι το 2050. Το 2018 τα πλοία που καταπλέουν στους λιμένες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου³⁵ άρχισαν να παρακολουθούν και να αναφέρουν τις εκπομπές τους, δεν υπάρχουν όμως για τη διεθνή ναυτιλία ενδιάμεσοι στόχοι ή μέτρα μείωσης σε επίπεδο ΕΕ. Οι εκπομπές από τη διεθνή ναυτιλία, οι οποίες ορίστηκαν ως υπομνηματικό στοιχείο σύμφωνα με τους κανόνες περί αναφοράς στοιχείων της UNFCCC, αντιστοιχούσαν στο 3,25 % των εκπομπών της ΕΕ το 2017. Είναι σημαντικές επειδή οι εκπομπές από τα πλοία που καταπλέουν στους λιμένες της ΕΕ αντιπροσωπεύουν σημαντικό ποσοστό των συνολικών εκπομπών από τη ναυτιλία³⁶. Ο

³³ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Δράση για το κλίμα, «*Reducing emissions from aviation*».

³⁴ Λευκή Βίβλος με τίτλο «Χάρτης πορείας για έναν ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών – Για ένα ανταγωνιστικό και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών», COM(2011) 144 τελικό, της 28ης Μαρτίου 2011.

³⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/757 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και επαλήθευση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα από θαλάσσιες μεταφορές (ΕΕ L 123 της 19.5.2015, σ. 55).

³⁶ Σύμφωνα με μελέτη του 2009 για λογαριασμό της ΓΔ Περιβάλλοντος, με τίτλο «*Technical support for European action to reducing greenhouse gas emissions from international maritime transport*», για την οποία χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία του 2006, οι εκπομπές αυτές αποτελούσαν το 27 % των συνολικών εκπομπών από τη ναυτιλία.

Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός εκτιμά ότι οι παγκόσμιες εκπομπές από τη ναυτιλία θα μπορούσαν να αυξηθούν κατά 50 %-250 % μέχρι το 2050³⁷.

55 Οι στόχοι της ΕΕ για το 2020 δεν περιλάμβαναν δεσμεύσεις για τον τομέα LULUCF. Στους στόχους της για το 2030³⁸, η ΕΕ εισήγαγε την απαίτηση τα κράτη μέλη να μην αυξήσουν καθόλου τις εκπομπές τους στον τομέα αυτό, σε σύγκριση με την τιμή βάσης (κάτι που είναι γνωστό ως ο «κανόνας της μη επιβάρυνσης»). Στην περίπτωση κατά την οποία ένα κράτος μέλος καταγράψει αύξηση των εκπομπών, οι εκπομπές αυτές θα πρέπει να συμψηφίζονται εξ ολοκλήρου (με ισοδύναμη απορρόφηση CO₂ από την ατμόσφαιρα μέσω δράσης σε αυτόν τον τομέα ή με την αφαίρεση του όγκου της αύξησης από τα εθνικά ετήσια δικαιώματα εκπομπών στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2018/842 περί επιμερισμού των προσπαθειών.

Η Επιτροπή έχει αναπτύξει τομεακούς χάρτες πορείας που καλύπτουν σχεδόν το 70 % των εκπομπών

56 Οι σταθερές μακροπρόθεσμες στρατηγικές και οι χάρτες πορείας είναι ζωτικής σημασίας για τον οικονομικό μετασχηματισμό, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την ανάπτυξη και την επίτευξη των ευρύτερων στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και για τη στροφή, κατά τρόπο δίκαιο και οικονομικά αποδοτικό, προς τον μακροπρόθεσμο στόχο που τέθηκε με τη συμφωνία του Παρισιού (βλέπε σημείο 12)³⁹.

57 Το πρωτόκολλο του Κιότο απαιτεί από τα συμβαλλόμενα μέρη να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τις μακροπρόθεσμες αναπτυξιακές στρατηγικές τους χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα⁴⁰. Το 2011 η Επιτροπή παρουσίασε χάρτη πορείας προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα μέχρι το 2050⁴¹, στον

³⁷ Third International Maritime Organization Greenhouse Gas Study, 2014.

³⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/841.

³⁹ Αιτιολογική σκέψη 35 του κανονισμού (ΕΕ) 1999/2018 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα.

⁴⁰ Σύμφωνα με το άρθρο 2 του πρωτοκόλλου του Κιότο και την απόφαση 1/CP.16 της UNFCCC.

⁴¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Χάρτης

οποίο αναφέρονταν οι πιθανές δράσεις για τη μείωση των εκπομπών σε όλους τους τομείς. Η Επιτροπή ανέπτυξε αυτό τον χάρτη σύμφωνα με το βέλτιστο σενάριο της παγκόσμιας στρατηγικής της ΕΕ για το 2050⁴². Κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη συμφωνία του Παρισιού, στο τέλος του 2018 η Επιτροπή παρουσίασε ένα μακροπρόθεσμο στρατηγικό όραμα να καταστεί κλιματικά ουδέτερη μέχρι το 2050⁴³. Η επικαιροποίηση αυτή περιλαμβάνει ανάλυση οκτώ πιθανών λύσεων για τη μείωση των εκπομπών ή για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το 2050.

58 Η Επιτροπή κατάρτισε και αυτή αρκετούς χάρτες πορείας για την ανάπτυξη τομέων που αντιπροσωπεύουν το 70 % περίπου των εκπομπών, όπως για τις μεταφορές⁴⁴ και την ενέργεια⁴⁵. Οι εν λόγω χάρτες πορείας καθορίζουν τους μακροπρόθεσμους στόχους για τη βιώσιμη ανάπτυξη αυτών των τομέων, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της ΕΕ για το κλίμα έως το 2050, και παρέχουν τον σχετικό προσανατολισμό για τις βραχυπρόθεσμες τομεακές πολιτικές και μέτρα. Ωστόσο, τέτοιοι ειδικοί χάρτες δεν υπάρχουν για άλλους βασικούς τομείς όπως η γεωργία και ο τομέας LULUCF (βλέπε **πλαίσιο 6** κατωτέρω).

πορείας για τη μετάβαση σε μια ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών επιπέδων ανθρακούχων εκπομπών το 2050». COM(2011) 112 τελικό της 8ης Μαρτίου 2011.

⁴² «EU Renaissance: A successful roadmap to low-carbon Europe», στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Global Europe 2050» (2012).
https://ec.europa.eu/research/social-sciences/pdf/policy_reviews/global-europe-2050-report_en.pdf.

⁴³ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με τίτλο «Καθαρός πλανήτης για όλους - Ένα ευρωπαϊκό, στρατηγικό, μακρόπνοο όραμα για μια ευημερούσα, σύγχρονη, ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία», COM(2018) 773 final της 28ης Νοεμβρίου 2018.

⁴⁴ Λευκή Βίβλος με τίτλο «Χάρτης πορείας για έναν Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών – Για ένα ανταγωνιστικό και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών», COM(2011) 144 τελικό της 28ης Μαρτίου 2011.

⁴⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών – «Ενεργειακός χάρτης πορείας για το 2050», COM(2011) 885 τελικό της 15ης Δεκεμβρίου 2011.

Πλαίσιο 6

Η ΕΕ δεν διαθέτει μακροπρόθεσμους χάρτες πορείας για ορισμένους βασικούς τομείς

Όσον αφορά τη γεωργία, η οποία συνιστά βασικό τμήμα του προϋπολογισμού της ΕΕ, η Επιτροπή δεν διαθέτει ένα μακροπρόθεσμο όραμα για την περίοδο έως το 2050. Η κοινή γεωργική πολιτική της ΕΕ ορίζεται βάσει επταετών κύκλων. Το σημερινό πλαίσιο πολιτικής καλύπτει την περίοδο από το 2014 έως το 2020 και το επόμενο από το 2021 έως το 2027. Ένας από τους στόχους της κοινής γεωργικής πολιτικής είναι να συμβάλει στη δράση για το κλίμα, χωρίς ωστόσο αυτός να περιέχει συγκεκριμένες δεσμεύσεις για τη μείωση των εκπομπών.

Η τρέχουσα στρατηγική της ΕΕ για τα δάση ισχύει επίσης από το 2013 έως το 2020, δηλαδή για μια σχετικά σύντομη περίοδο. Η Επιτροπή δεν έχει δημοσιεύσει ακόμη επικαιροποίηση της στρατηγικής αυτής. Η εκπόνηση μιας μεσομακροπρόθεσμης στρατηγικής θα αποτελέσει ένα ακόμη σχετικό βήμα, ιδίως ενόψει της ένταξης του τομέα LULUCF στους στόχους για το 2030.

Η αναφορά στοιχείων για τις πολιτικές και τα μέτρα της ΕΕ είναι ελλιπής

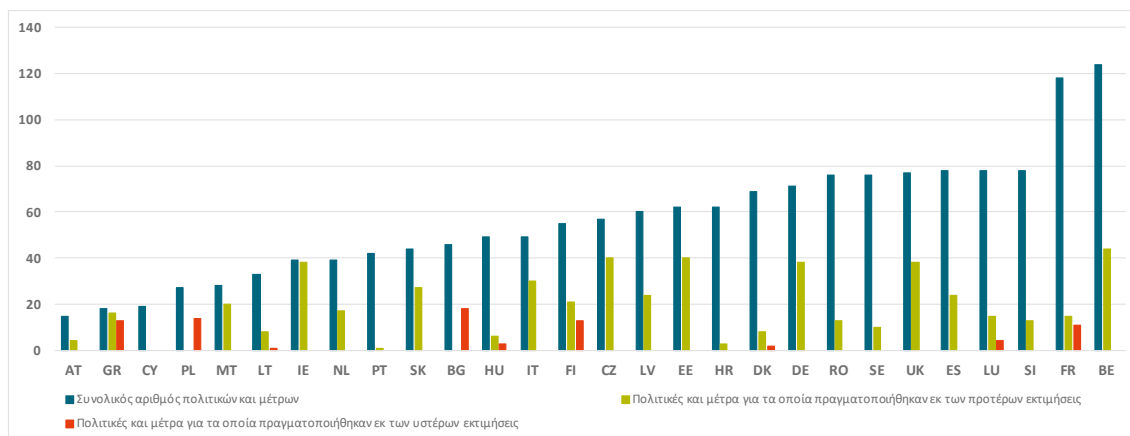
59 Σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 3, του πρωτοκόλλου του Κιότο, οι χώρες οφείλουν να καταβάλλουν προσπάθειες για την εφαρμογή πολιτικών και μέτρων με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο κλίμα. Οι κατευθυντήριες γραμμές της UNFCCC απαιτούν από τις χώρες να υποβάλλουν ανά διετία αναφορές σχετικά με τον εκτιμώμενο αντίκτυπο των πολιτικών και των μέτρων μετριασμού.

60 Ο κανονισμός για τον μηχανισμό παρακολούθησης και οι κανόνες εφαρμογής του ορίζουν σύστημα διασφάλισης και ελέγχου της ποιότητας, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τόσο η Επιτροπή όσο και τα κράτη μέλη υποβάλλουν τις πληροφορίες που απαιτούνται από τις κατευθυντήριες γραμμές της UNFCCC σχετικά με τις πολιτικές και τα μέτρα μετριασμού που εφαρμόζουν. Η υποβολή πληροφοριών πρέπει να περιλαμβάνει δεδομένα σχετικά με τις εκ των προτέρων και τις εκ των υστέρων εκτιμώμενες επιπτώσεις των πολιτικών και των μέτρων (βλέπε σημείο **09**). Αυτές οι πληροφορίες είναι σημαντικές για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και των μέτρων μετριασμού. Οι πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα των πολιτικών και των μέτρων μετριασμού είναι επίσης σημαντικές για τις προβλέψεις (βλέπε σημείο **42**).

61 Οι αξιολογητές της Επιτροπής επαλήθευσαν την ποιότητα των πληροφοριών που υπέβαλαν τα κράτη μέλη για τις πολιτικές και τα μέτρα μετριασμού το 2015 και το 2017 (έτη υποχρεωτικής υποβολής). Η επισκόπηση αυτή κατέληξε σε λιγότερες διαπιστώσεις σχετικά με τις πολιτικές και τα μέτρα που εφάρμοσαν τα κράτη μέλη το 2017 (416 διαπιστώσεις) σε σύγκριση με το 2015 (714 διαπιστώσεις).

62 Από την επισκόπηση της Επιτροπής διαπιστώθηκε ότι τα κράτη μέλη ανέφεραν σε ορισμένες περιπτώσεις ελάχιστες πληροφορίες σχετικά με τις εκτιμώμενες (εκ των προτέρων ή εκ των υστέρων) επιπτώσεις των εθνικών πολιτικών και μέτρων μετριασμού των εκπομπών (βλέπε [γράφημα 7](#)).

Γράφημα 7 – Τα κράτη μέλη δεν ανέφεραν πληροφορίες σχετικά με τις επιπτώσεις ορισμένων πολιτικών και μέτρων

Πηγή: Παρατηρητήριο δεδομένων του ΕΟΠ για τις πολιτικές και τα μέτρα.

63 Στο πλαίσιο της διαδικασίας χάραξης της πολιτικής της, η ΕΕ πρέπει να προβαίνει σε εκ των προτέρων και σε εκ των υστέρων εκτίμηση οποιουδήποτε σημαντικού αντικτύπου των πολιτικών της στο περιβάλλον και στο κλίμα. Η Επιτροπή εκτίμησε αυτές τις επιπτώσεις εκ των προτέρων (συγχρόνως με την εκτίμηση αντικτύπου) για περίπου τα δύο τρίτα των ενωσιακών πολιτικών και των μέτρων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής που αναφέρονταν στις εθνικές ενημερωτικές εκθέσεις και τη διετή έκθεση της ΕΕ προς τη UNFCCC του 2017. Η Επιτροπή αξιολόγησε αυτές τις επιπτώσεις εκ των υστέρων για περίπου τα δύο πέμπτα των πολιτικών και των μέτρων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής, για τα οποία κατά τον χρόνο της αξιολόγησης είχε παρέλθει επαρκής χρόνος ώστε να είναι δυνατή η αξιολόγησή τους.

64 Το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (UNEP) συνιστά επίσης τη χρήση εκ των προτέρων και εκ των υστέρων δεικτών για το κλίμα⁴⁶. Οι σχετικοί με το κλίμα δείκτες μπορεί να αφορούν ποσοτικοποιημένες μειώσεις εκπομπών που επιτυγχάνονται με πολιτικές και μέτρα. Οι δείκτες αποτελούν χρήσιμα εργαλεία για την εμπειριστατωμένη χάραξη πολιτικής και λήψη αποφάσεων, καθώς και για τη μέτρηση της προόδου προς την κατεύθυνση μιας οικονομίας χαμηλών εκπομπών άνθρακα, αποδοτικής από την άποψη των πόρων. Ωστόσο, το 2014 ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος επισήμανε ότι εξακολουθεί να υπάρχει ανάγκη για τέτοιους δείκτες⁴⁷. Διαπιστώσαμε ότι αυτό εξακολουθούσε να ισχύει κατά τον έλεγχό μας⁴⁸.

65 Στο πλαίσιο των εθνικών ενημερωτικών εκθέσεων και των διετών εκθέσεων της ΕΕ για το 2015 και το 2017, η Επιτροπή κοινοποίησε στην UNFCCC κατάλογο των πολιτικών και μέτρων μετριασμού, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις επιπτώσεις τους, συμπεριλαμβανομένων εκτιμήσεων του σωρευτικού αντικτύπου των πολιτικών και των μέτρων της ΕΕ για τις εκπομπές που προέκυψαν από τη μοντελοποίηση. Οι από μέρους της UNFCCC επισκοπήσεις των εθνικών ενημερωτικών εκθέσεων και των διετών εκθέσεων της ΕΕ καταδεικνύουν ότι η Επιτροπή ανέφερε στοιχεία για τον ποσοτικοποιημένο αντίκτυπο ορισμένων από τις επιμέρους πολιτικές και μέτρα της ΕΕ που κοινοποιήθηκαν στην UNFCCC (βλέπε [πίνακα 1](#)). Σημειώνουμε ότι, το 2017, στις εκθέσεις επισκόπησης της UNFCCC αναφερόταν ότι η Επιτροπή είχε υποβάλει εκτίμηση αντικτύπου για λιγότερες πολιτικές και μέτρα από ό,τι το 2015.

⁴⁶ Οδηγός του UNEP για δείκτες της πράσινης οικονομίας.

⁴⁷ ΕΟΠ, Τεχνική έκθεση αριθ. 08/2014, με τίτλο «Digest of EEA indicators».

⁴⁸ Επιπλέον, στην ειδική έκθεσή μας 16/2019, με τίτλο «Ευρωπαϊκοί περιβαλλοντικοί οικονομικοί λογαριασμοί: υπάρχει περιθώριο βελτίωσης της χρησιμότητάς τους για τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής», διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή δεν είχε εκφράσει σαφώς τις ανάγκες σε δεδομένα για την ανάλυση των περιβαλλοντικών πολιτικών.

Πίνακας 1 – Αποτελέσματα των από μέρους της UNFCCC επισκοπήσεων σχετικά με την αναφορά στοιχείων από την ΕΕ για τις εκτιμώμενες επιπτώσεις των τομεακών πολιτικών και μέτρων της

Τομείς	Πολιτικές και μέτρα που εξετάζονται στο πλαίσιο της επισκόπησης της UNFCCC	Εκτιμώμενος αντίκτυπος ως μετριασμός έως το 2020 (kt CO ₂ e)		Εκτιμώμενος αντίκτυπος ως μετριασμός έως το 2030 (kt CO ₂ e)	
		2015	2017	2015	2017
Διατομεακά	Δέσμη μέτρων για το κλίμα και την ενέργεια 2020	ΔΕ*	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ
	ΣΕΔΕ	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ
	Απόφαση για τον επιμερισμό των προσπαθειών	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ
Ενέργεια	Στρατηγική για την Ενεργειακή Ένωση	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ
	Οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ
Ενεργειακή απόδοση	Οδηγία για την ενεργειακή απόδοση	750 000	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ
	Οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων	185 000	185 000	ΔΕ	ΔΕ
	Κανονισμός για την ενεργειακή σήμανση	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ
Μεταφορές	Κανονισμός για τις εκπομπές CO ₂ από τα αυτοκίνητα	24 900	ΔΕ	43 600	ΔΕ
	Κανονισμός για τις εκπομπές CO ₂ από τα ημφορτηγά	1 900	ΔΕ	5 300	ΔΕ
	Οδηγία για την ποιότητα των καυσίμων	ΔΕ	48 000	ΔΕ	ΔΕ
Βιομηχανικές διεργασίες και χρήση προϊόντων	Κανονισμός για τα φθοριούχα αέρια	ΔΕ	ΔΕ	72 000	72 000
	Οδηγία για τα κινητά συστήματα κλιματισμού	13 000	13 000	ΔΕ	ΔΕ
	Οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ
Γεωργία	Κοινή γεωργική πολιτική της ΕΕ	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ
	Οδηγία για τα νιτρικά άλατα	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ
	Θεματική στρατηγική για το έδαφος	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ
LULUCF	Απόφαση για τη λογιστική αποτίμηση του τομέα LULUCF	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ
Απόβλητα	Οδηγία για την υγειονομική ταφή	44 000	44 000	ΔΕ	ΔΕ
	Οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα	40 100	40 100	ΔΕ	ΔΕ

* ΔΕ = δεν εκτιμήθηκε

Πηγή: Εκθέσεις επισκόπησης της Γραμματείας της UNFCCC σχετικά με τις εθνικές ενημερωτικές εκθέσεις και τις διετείς εκθέσεις της ΕΕ που υπέβαλε η Επιτροπή το 2015 και το 2017.

Συμπεράσματα και συστάσεις

66 Το γενικό ερώτημα του ελέγχου που θέσαμε ήταν το εξής: «Ελέγχει σωστά η Επιτροπή την απογραφή αερίων θερμοκηπίου της ΕΕ και τις πληροφορίες σχετικά με τις μελλοντικές μειώσεις των εκπομπών;» Διαπιστώσαμε ότι η αναφορά των δεδομένων για τις εκπομπές της ΕΕ γίνεται με τον ενδεδειγμένο τρόπο, όμως η Επιτροπή χρειάζεται να έχει καλύτερη γνώση της κατάστασης, υπό την προοπτική των μελλοντικών μειώσεων των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

67 Στις απογραφές εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των κρατών μελών, όπως συγκεντρώνονται για την κατάρτιση της απογραφής της ΕΕ, παρατίθενται εκτιμήσεις εκπομπών για όλα τα αέρια, τις πηγές και τις καταβόθρες που καθορίζονται στις δεσμεύσεις του πρωτοκόλλου του Κιότο και στον κανονισμό για τον μηχανισμό παρακολούθησης. Οι συγκεντρωτικές απογραφές της ΕΕ περιλάμβαναν υπομνηματικά στοιχεία. Συνολικά, οι κανόνες της ΕΕ και η αναφορές που υποβάλλει η Επιτροπή στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ικανοποιούν υπέρ το δέον τις απαιτήσεις που θέτουν οι διεθνείς κανόνες (σημεία **23** έως **27**).

68 Η Επιτροπή, με τη βοήθεια του ΕΟΠ, προβαίνει σε επισκόπηση των απογραφών των κρατών μελών, οι οποίες καλύπτουν τους κύριους τομείς και τις βασικές κατηγορίες, χρησιμοποιώντας αυτοματοποιημένους ελέγχους που επιβεβαιώνονται από την κρίση εμπειρογνομόνων. Οι αξιολογητές επαληθεύουν τις παραμέτρους που χρησιμοποιούνται για τις εκτιμήσεις με εξωτερικές πηγές πληροφοριών. Ωστόσο, για τον τομέα LULUCF, οι αξιολογητές της Επιτροπής δεν διενεργούν τα ίδια είδη ελέγχων όπως σε άλλους τομείς.

69 Ο τομέας LULUCF έχει ιδιαίτερη σημασία, και το 2018 ενσωματώθηκε στους στόχους της ΕΕ για το 2030. Η συγκεντρωτική απογραφή της ΕΕ υποδεικνύει ότι πρόκειται για καθαρή καταβόθρα άνθρακα στην ΕΕ, ωστόσο τα δεδομένα αυτά χαρακτηρίζονται από υψηλή στατιστική αβεβαιότητα (σημεία **28** έως **34**).

70 Η ποιότητα των απογραφών έχει βελτιωθεί με την πάροδο του χρόνου. Όσον αφορά τα κράτη μέλη του δείγματός μας, οι περισσότερες από τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν κατά την επισκόπηση της Επιτροπής επιλύθηκαν στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας, και το 2018 η Επιτροπή δεν απαίτησε διόρθωση των εκτιμήσεων από τα κράτη μέλη. Το συνολικό επίπεδο αβεβαιότητας για τη συγκεντρωτική απογραφή της ΕΕ μειώθηκε κατά την περίοδο 2016-2018 (σημεία **35** έως **40**).

Σύσταση 1 – Βελτίωση της διαδικασίας επισκόπησης της Επιτροπής για τον τομέα LULUCF

Η Επιτροπή οφείλει να επικαιροποιήσει τις κατευθυντήριες οδηγίες της για την επισκόπηση των απογραφών, προκειμένου να ενισχύσει τους ελέγχους στον τομέα LULUCF εναρμονίζοντάς τους με αυτούς που διενεργούνται σε άλλους τομείς.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: 2022.

71 Η Επιτροπή και ο ΕΟΠ ελέγχουν επίσης την ποιότητα των προβλέψεων των κρατών μελών. Από την επισκόπηση προέκυψαν λιγότερα προβλήματα το 2017 σε σύγκριση με το 2015, γεγονός το οποίο καταδεικνύει βελτίωση στις εθνικές προβλέψεις. Μέχρι σήμερα, οι συγκεντρωτικές προβλέψεις της ΕΕ βασίζονται σε εθνικά μοντέλα και παραδοχές. Η Επιτροπή θα παρέχει στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη εργαλείο μοντελοποίησης για την εναρμόνιση της διαδικασίας (σημεία **42** έως **46**).

72 Η Επιτροπή καταρτίζει ξεχωριστό σενάριο αναφοράς της ΕΕ, με βάση τις δικές της παραδοχές. Επίσης, προβαίνει σε αναλύσεις ευαισθησίας κατά την επεξεργασία νέων πολιτικών. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν αξιολόγησε τον κίνδυνο σημαντικών αποκλίσεων από το σενάριο αναφοράς της ΕΕ (σημεία **47** έως **50**).

73 Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τα δεδομένα από τις κύριες πηγές εκπομπών προκειμένου να αξιολογεί την πρόοδο προς την κατεύθυνση των στόχων μείωσης. Ο στόχος που καθορίστηκε σε επίπεδο ΕΕ για το 2020 δεν λάμβανε υπόψη τις εκπομπές και απορροφήσεις του τομέα LULUCF, ούτε τις εκπομπές της διεθνούς ναυτιλίας (συμπεριλάμβανε ωστόσο τις εκπομπές από τη διεθνή αεροπορία). Το πεδίο εφαρμογής του στόχου της ΕΕ για το 2030 διευρύνθηκε για να περιλάβει τον τομέα LULUCF, όχι όμως και τη διεθνή ναυτιλία. Ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός ανέλαβε τη δέσμευση να μειώσει τις εκπομπές κατά το ήμισυ μέχρι το 2050. Ωστόσο, δεν υπάρχουν ενδιάμεσοι στόχοι ή μέτρα μείωσης της ΕΕ για τον τομέα αυτό. Τα σκάφη που καταπλέουν σε λιμένες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου αντιστοιχούν στο 27 % των εκπομπών της διεθνούς ναυτιλίας. Μελέτες προβλέπουν ότι οι εκπομπές αυτές θα αυξηθούν σημαντικά (σημεία **51** έως **55**).

74 Το 2018 η Επιτροπή παρουσίασε ανακοίνωση σχετικά με την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το 2050, σε όλους τους τομείς. Η Επιτροπή ενέκρινε μακροπρόθεσμους τομεακούς χάρτες πορείας που καλύπτουν σχεδόν το 70 % των αναφερόμενων εκπομπών. Οι εν λόγω ειδικοί χάρτες πορείας καθορίζουν τους στόχους για την βιώσιμη ανάπτυξη αυτών των τομέων, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις

της ΕΕ για το κλίμα έως το 2050 και παρέχουν τον σχετικό προσανατολισμό για τις βραχυπρόθεσμες τομεακές πολιτικές και μέτρα. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν πρότεινε ειδικούς χάρτες πορείας για ορισμένους βασικούς τομείς, όπως η γεωργία και ο τομέας LULUCF (σημεία 56 έως 58).

75 Η Επιτροπή δεν παρουσίασε εκτιμήσεις του αντικτύπου στις εκπομπές ορισμένων πολιτικών και μέτρων μετριασμού. Ως εκ τούτου, οι εκθέσεις προς την UNFCCC δεν παρέχουν πλήρη εικόνα της συμβολής των ενωσιακών και των εθνικών πολιτικών και μέτρων μετριασμού στις προβλεπόμενες μειώσεις των εκπομπών για τα έτη 2020, 2030 και 2050 (σημεία 59 έως 65).

Σύσταση 2 – Βελτίωση του πλαισίου για τις μελλοντικές μειώσεις των εκπομπών

Η Επιτροπή οφείλει να βελτιώσει το πλαίσιο για τις μελλοντικές μειώσεις των εκπομπών:

- α) αξιολογώντας το ζήτημα της καθιέρωσης ενδιάμεσων μέτρων και οροσήμων σε επίπεδο ΕΕ για τη διεθνή ναυτιλία, σύμφωνα με την παγκόσμια δέσμευση για την επίτευξη μείωσης των εκπομπών τουλάχιστον κατά 50 % έως το 2050 στον τομέα αυτό·
- β) διασφαλίζοντας ότι τα στρατηγικά σχέδια για τη γεωργία και τον τομέα LULUCF συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων μείωσης για το 2050, και επαληθεύοντας ότι τα κράτη μέλη ορίζουν κατάλληλες πολιτικές και μέτρα σε αυτούς τους τομείς, σύμφωνα με τις μακροπρόθεσμες στρατηγικές τους·
- γ) αξιολογώντας και υποβάλλοντας αναφορές στην UNFCCC σχετικά με τον αντίκτυπο των βασικών πολιτικών και μέτρων της ΕΕ επί των εκπομπών, όπως είναι το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών, οι κανονισμοί για τις εκπομπές CO₂ από τις οδικές μεταφορές και από άλλους τομείς που καλύπτονται από την απόφαση για τον επιμερισμό των προσπαθειών.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: 2023.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα Ι, του οποίου προεδρεύει ο Νικόλαος ΜΗΛΙΩΝΗΣ, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 25ης Σεπτεμβρίου 2019.

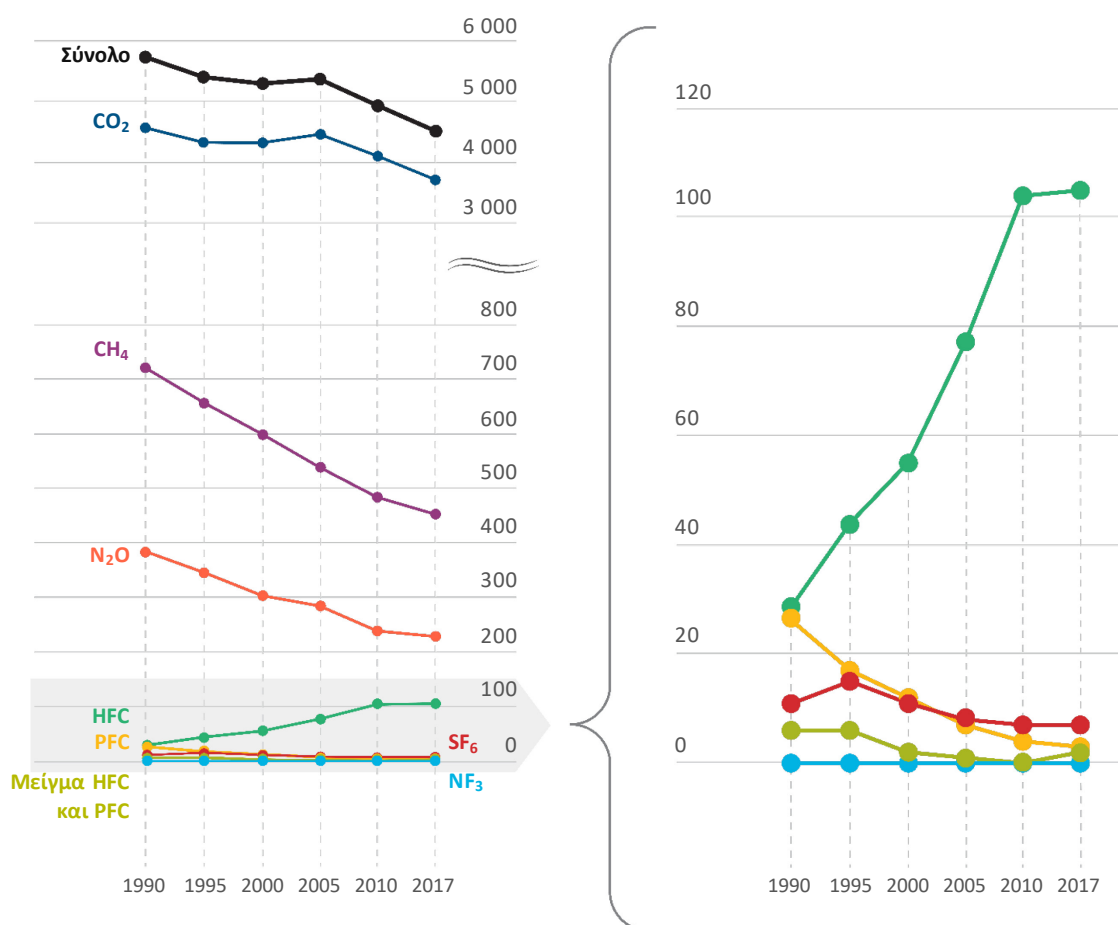
Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE
Πρόεδρος

Παράρτημα – Πληροφορίες για τα αέρια θερμοκηπίου

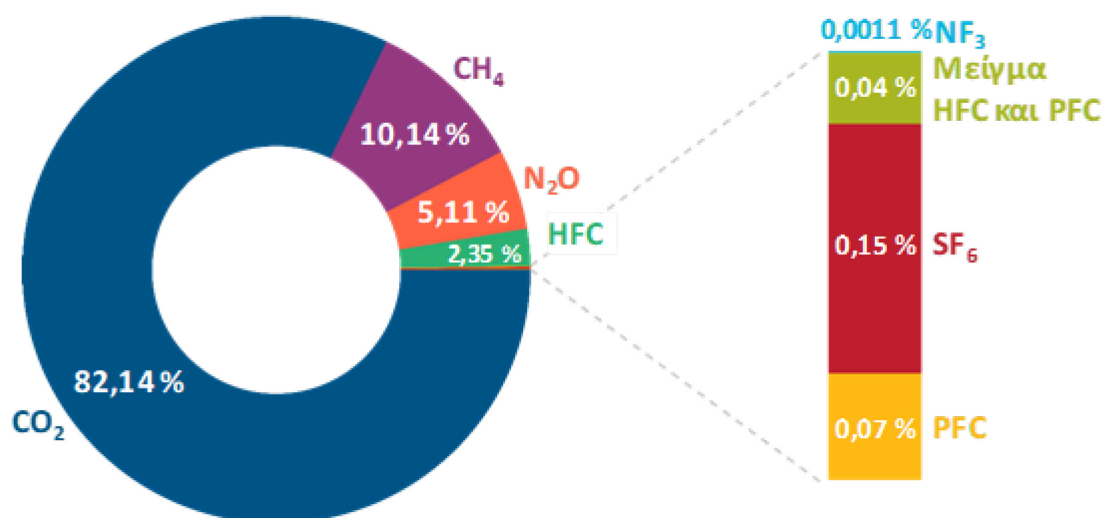
Γράφημα Α – Οι εκπομπές των κύριων αερίων θερμοκηπίου έχουν γενικά μειωθεί από το 1990

Εξέλιξη των εκπομπών με την πάροδο του χρόνου (Mt CO₂e)

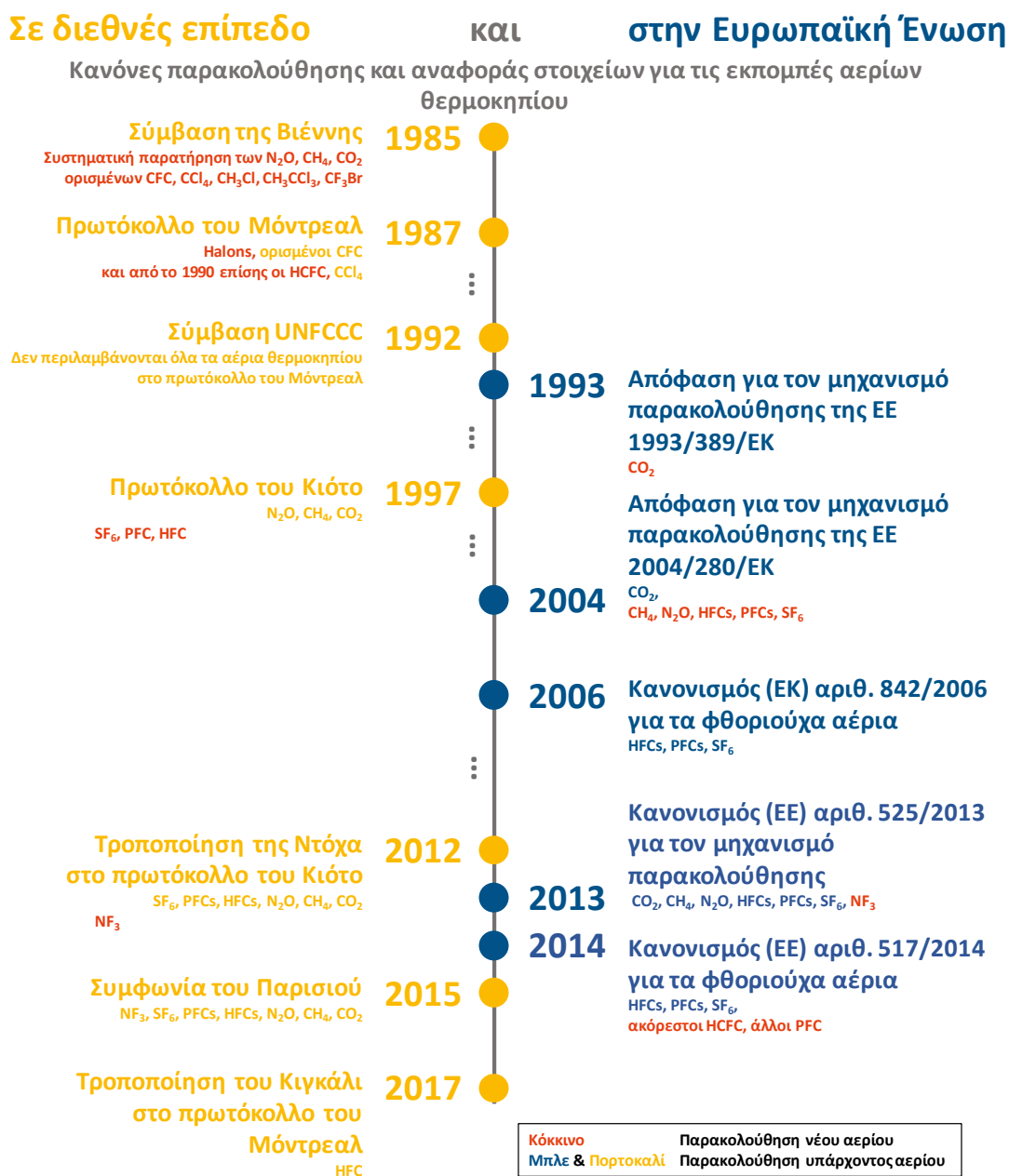
Πηγή: Συγκεντρωτική απογραφή της ΕΕ που υποβλήθηκε στην UNFCCC το 2019 (δεδομένα 1990-2017).

Γράφημα Β – Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου το 2017 ανά τύπο αερίου σε ισοδύναμα CO₂

Πηγή: Δεδομένα για τις εκπομπές από τη συγκεντρωτική απογραφή της ΕΕ που υποβλήθηκε στην UNFCCC το 2019.

Γράφημα Δ – Διεθνείς και ενωσιακοί κανόνες για την παρακολούθηση και την αναφορά στοιχείων

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

Ακρωνύμια και συντομογραφίες

ΓΔ CLIMA: Γενική Διεύθυνση Δράσης για το Κλίμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

ΕΟΠ: Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος

ΣΕΔΕ: Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών

CFC: Χλωροφθοράνθρακες

CH₄: Μεθάνιο

CO₂: Διοξείδιο του άνθρακα

Halons: Ενώσεις άνθρακα με βρώμιο και άλλα αλογόνα

HCFC: Υδροχλωροφθοράνθρακες

HFC: Υδροφθοράνθρακες

HFE: Φθοριωμένοι αιθέρες και αλκοόλες

IPCC: Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή

JRC: Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

LULUCF: Χρήση της γης, αλλαγή στη χρήση της γης και δασοκομικές δραστηριότητες

N₂O: Οξείδιο του αζώτου

NF₃: Τριφθοριούχο άζωτο

PFC: Υπερφθοράνθρακες

SF₆: Εξαφθοριούχο θείο

UNFCCC: Σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή

Γλωσσάριο

Αέρια θερμοκηπίου: Εκπομπές αερίων και άλλων αερίων συστατικών της ατμόσφαιρας, τόσο φυσικών όσο και ανθρωπογενών, τα οποία απορροφούν και επανεκπέμπουν υπέρυθη ακτινοβολία.

Ανάλυση ευαισθησίας: Ανάλυση του αντικτύπου των παραμέτρων και παραδοχών που χρησιμοποιούνται για την έκβαση της πρόβλεψης.

Απογραφές των αερίων θερμοκηπίου: Καταγεγραμμένες εκτιμήσεις προηγούμενων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, οι οποίες συνοδεύονται από περιγραφικές πληροφορίες σχετικά με τη σύνταξη και τη διασφάλιση της ποιότητάς τους.

Εθνική ενημερωτική έκθεση και διετής έκθεση: Έκθεση προς τη γραμματεία της UNFCCC όπου παρατίθενται λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις απογραφές, τις προβλέψεις, τις πολιτικές και τα μέτρα.

Εκ των προτέρων και εκ των υστέρων εκτίμηση του κλιματικού αντικτύπου των πολιτικών και των μέτρων: Η ΕΕ χρειάζεται να αξιολογεί τον αντίκτυπο των πολιτικών και των μέτρων της, συμπεριλαμβανομένου του κλιματικού αντικτύπου (επιπτώσεις), πριν από την έγκρισή τους (εκ των προτέρων), αλλά και μετά την εφαρμογή τους (εκ των υστέρων).

Έλεγχος και διασφάλιση ποιότητας της ΕΕ (επισκόπηση της Επιτροπής):

Προγραμματισμένο σύστημα διαδικασιών επισκόπησης για τη διασφάλιση ότι τα αναφερόμενα δεδομένα πληρούν ορισμένα κριτήρια ποιότητας και αντιπροσωπεύουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις. Οι διαδικασίες ελέγχου της ποιότητας είναι εσωτερικές (εφαρμοζόμενες από την Επιτροπή για τη συγκεντρωτική απογραφή της ΕΕ), ενώ η επισκόπηση της διασφάλισης ποιότητας πραγματοποιείται από εξωτερικό αξιολογητή (κατ' εντολή της Επιτροπής για τις απογραφές των κρατών μελών).

Καταβόθρα άνθρακα: Κάθε διεργασία, δραστηριότητα ή μηχανισμός που απορροφά από την ατμόσφαιρα αέριο θερμοκηπίου, αερόλυμα ή πρόδρομη ουσία αερίου θερμοκηπίου. Ιδιαίτερως τα δάση, το έδαφος και οι ωκεανοί απορροφούν και αποθηκεύουν CO₂ από την ατμόσφαιρα, είναι δηλαδή καταβόθρες άνθρακα.

Πολιτικές και μέτρα μετριασμού: Οι πολιτικές και τα μέτρα είναι δράσεις που έχουν τεθεί σε εφαρμογή για τη μείωση των εκπομπών και, συνεπώς, για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.

Προβλέψεις των αερίων θερμοκηπίου: Οι προβλέψεις αντιπροσωπεύουν εκτιμήσεις μελλοντικών εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, οι οποίες συνοδεύονται από περιγραφικές πληροφορίες σχετικά με τη σύνταξη και τη διασφάλιση της ποιότητάς τους.

Στόχοι μείωσης των εκπομπών στην ΕΕ: Στόχοι για τη μείωση των εκπομπών κατά ορισμένο βαθμό μέχρι μια συγκεκριμένη ημερομηνία (π.χ. κατά 20 % έως το 2020).

Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών: Διεθνές σύστημα εμπορίας εκπομπών που εφαρμόζεται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχος του είναι η μείωση των εκπομπών με τον καθορισμό ανώτατου ορίου για τη συνολική ποσότητα ορισμένων αερίων θερμοκηπίου που μπορούν να εκπέμπονται από εγκαταστάσεις οι οποίες καλύπτονται από το σύστημα. Το ανώτατο όριο μειώνεται με την πάροδο του χρόνου, έτσι ώστε να μειώνονται οι συνολικές εκπομπές.

LULUCF: Στο πλαίσιο της απογραφής των αερίων θερμοκηπίου, ο τομέας που καλύπτει τις εκπομπές και απορροφήσεις των αερίων θερμοκηπίου που προκύπτουν άμεσα από ανθρωπογενείς δραστηριότητες χρήσης της γης, αλλαγής στη χρήση της γης και της δασοκομίας.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

«ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑΕΡΙΩΝ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΕ: Η ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΕΙΝΑΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ, ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΟΜΩΣ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΩΝ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΜΕΙΩΣΕΩΝ»

ΣΥΝΟΨΗ

II. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι η καλύτερη γνώση της κατάστασης σχετικά με τις μελλοντικές μειώσεις των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου είναι σημαντική και συνεχίζει να καταβάλλει προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση. Η Επιτροπή δίνει ιδιαίτερη προσοχή στο έργο αυτό και βρίσκεται επίσης σε συνεχή διάλογο με τα κράτη μέλη για την περαιτέρω βελτίωση της ικανότητας πρόβλεψης των μελλοντικών εκπομπών και του αντικτύπου των πολιτικών.

Η Επιτροπή δεσμεύεται επίσης να συνεχίσει να βελτιώνει την ποιότητα της απογραφής αερίων θερμοκηπίου στην ΕΕ.

Η Επιτροπή εφαρμόζει το σενάριο αναφοράς της ΕΕ ως τιμή βάσης, ενσωματώνοντας τις υφιστάμενες πολιτικές, για την αξιολόγηση των μελλοντικών πολιτικών σε επίπεδο ΕΕ. Κατά την ανάπτυξη νέων πολιτικών, η Επιτροπή βασίζεται στην ανάλυσή της στις προβλέψεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης ευαισθησίας, και στις εναλλακτικές παραδοχές των προβλέψεων που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των εν λόγω προτάσεων πολιτικής για να διαπιστώσει τον αντίκτυπο που έχουν στην επίτευξη του στόχου που αποτελεί το αντικείμενο της εν λόγω πολιτικής.

VI. Το 2011 η Επιτροπή ανέπτυξε οδικό χάρτη για την οικονομία που περιλάμβανε όλους τους τομείς, καθώς και χωριστούς ειδικούς τομεακούς οδικούς χάρτες για τις μεταφορές και την ενέργεια.

Η πιο πρόσφατη ανακοίνωση με τίτλο *«Καθαρός πλανήτης για όλους: Ένα ευρωπαϊκό, στρατηγικό, μακρόπνοο όραμα για μια ευημερούσα, σύγχρονη, ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία»*, που εγκρίθηκε το 2018, καλύπτει όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων τη γεωργία, τη χρήση της γης, την αλλαγή στη χρήση της γης και τις δασοκομικές δραστηριότητες (LULUCF), την ενέργεια και τις μεταφορές.

VII. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι η τακτική και επαρκής αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που έχουν οι πολιτικές και τα μέτρα των κρατών μελών και της ΕΕ στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου είναι σημαντική για να αξιολογηθεί η πρόοδος και η αποτελεσματικότητά τους. Παρόλο που υπάρχουν ιδιαιτερότητες στις πολιτικές της Ένωσης και την εφαρμογή τους στα κράτη μέλη που δημιουργούν προβλήματα όσον αφορά τη σύγκριση σε επίπεδο Ένωσης, η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη για τη βελτίωση των εκτιμήσεων του αντικτύπου των πολιτικών και των μέτρων στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.

VIII. Η Επιτροπή αποδέχεται τις συστάσεις και παραπέμπει στις απαντήσεις της στο τμήμα σχετικά με τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της παρούσας έκθεσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

25. Η Επιτροπή έχει δρομολογήσει μελέτη σχετικά με τις επιπτώσεις των αεροπορικών μεταφορών πλην εκείνων που αφορούν το CO₂ στο πλαίσιο της εντολής του άρθρου 30 παράγραφος 4 της αναθεωρημένης οδηγίας για το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ). Στόχος είναι να αποτιμηθεί η πιο πρόσφατη έρευνα σχετικά με τις εν λόγω επιπτώσεις και τα πιθανά μέτρα πολιτικής για τη μείωσή τους. Τα αποτελέσματα αναμένονται το πρώτο εξάμηνο του 2020.

30. Οι εμπειρογνώμονες επανεξέτασης παρακολουθούν συστηματικά την εφαρμογή των συστάσεων της σύμβασης-πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος (εφεξής UNFCCC) στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέχονται από την τελευταία, όπως ορίζεται στον κανονισμό για τον μηχανισμό παρακολούθησης.

31. Θα μπορούσε να σημειωθεί ότι οι εν λόγω στατιστικές αβεβαιότητες δεν περιορίζονται στον τομέα των απογραφών LULUCF. Για παράδειγμα, οι αβεβαιότητες είναι επίσης υψηλές στους τομείς της γεωργίας και των αποβλήτων. Η Επιτροπή παρακολουθεί τις συστάσεις της UNFCCC προς τα κράτη μέλη, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τη συγκεντρωτική απογραφή της ΕΕ.

Πλαίσιο 2 — Σημασία και υποβολή δεδομένων για τον τομέα LULUCF

Τα κράτη μέλη ήδη υποβάλλουν από το 2013 μεμονωμένα εκθέσεις για τον τομέα LULUCF βάσει του πρωτοκόλλου του Κιότο και σύμφωνα με την απόφαση της ΕΕ.

Επιπλέον, ο νέος κανονισμός επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής από τα δάση σε όλες τις χρήσεις γης, συμπεριλαμβανομένων των υδροβιότοπων από το 2026.

Πλαίσιο 4 — Υποστήριξη για πρόσθετη καθοδήγηση και πληροφορίες

Η Επιτροπή βοηθά τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τα συστήματά τους για την παρακολούθηση και τον μετριασμό των εκπομπών από τη χρήση γης και την αλλαγή της χρήσης γης, όπως από χορτολιβαδικές εκτάσεις σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις.

Η Επιτροπή παρέχει επίσης στήριξη σε ένα ειδικό εργαλείο παρακολούθησης, το LUCAS (στατιστική έρευνα του πλαισίου χρήσης/κάλυψης γης), ως πηγή δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ για την αλλαγή της χρήσης γης και τον οργανικό άνθρακα του εδάφους.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) εκπονεί επί του παρόντος συστάσεις σχετικά με τον τρόπο χρήσης των δεδομένων για τα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου, που υποβάλλονται σύμφωνα με τον κανονισμό της ΕΕ για τα φθοριούχα αέρια, ως συμβολή στις εθνικές απογραφές αερίων του θερμοκηπίου και στην υποβολή εκθέσεων της ΕΕ σχετικά με τις εκπομπές φθοριούχων αερίων στην UNFCCC.

Η ΕΕ χρειάζεται καλύτερη γνώση της κατάστασης υπό την προοπτική των μελλοντικών μειώσεων των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου

47. Η Επιτροπή συμερίζεται τις παραδοχές του σεναρίου αναφοράς της ΕΕ, τις συζητεί εκτενώς με τα κράτη μέλη σε μια επαναληπτική διαδικασία και τις προσαρμόζει με συνεκτικό τρόπο, όταν χρειάζεται.

48. Από το σενάριο αναφοράς προκύπτει ποιοι στόχοι θα επιτευχθούν με τις υφιστάμενες πολιτικές, τα μέτρα και τη νομοθεσία της ΕΕ.

Οι συγκεντρωτικές προβολές των κρατών μελών δεν πληρούν πάντοτε όλους τους μελλοντικούς στόχους της ΕΕ που έχουν νομοθετηθεί και, ως εκ τούτου, ενδέχεται να δείχνουν ότι θα χρειαστούν πρόσθετες δράσεις στα κράτη μέλη για την επίτευξη της συμφωνηθείσας νομοθεσίας.

50. Η Επιτροπή εφαρμόζει το σενάριο αναφοράς της ΕΕ ως βάση, ενσωματώνοντας τις υφιστάμενες πολιτικές, για την αξιολόγηση των μελλοντικών πολιτικών σε επίπεδο ΕΕ. Κατά την ανάπτυξη νέων πολιτικών, η Επιτροπή βασίζει την ανάλυσή της στις προβλέψεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης ευαισθησίας, και στις εναλλακτικές παραδοχές για την αξιολόγηση των εν λόγω προτάσεων πολιτικής για να διαπιστώσει τον αντίκτυπο που έχουν στην επίτευξη του στόχου που αποτελεί το αντικείμενο της εν λόγω πολιτικής. Για παράδειγμα, η εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει τον ενεργειακό χάρτη πορείας για το 2050 περιλαμβάνει ανάλυση ευαισθησίας που

εξετάζει το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) και τις τιμές της ενέργειας (βλ. τμήμα 2.4.4 του SEC (2011) 1565/2).

Κατά την εφαρμογή αυτής της προσέγγισης για τις προβλέψεις της, η Επιτροπή ακολουθεί τις κατευθυντήριες γραμμές της για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

53. Η Επιτροπή δεσμεύεται να υποστηρίξει την ταχεία εφαρμογή της αρχικής στρατηγικής για τα αέρια θερμοκηπίου που ενέκρινε ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός.

Πλαίσιο 6 — Η ΕΕ δεν διαθέτει μακροπρόθεσμους χάρτες πορείας για ορισμένους βασικούς τομείς

Η ανακοίνωση με τίτλο «Καθαρός πλανήτης για όλους: Ένα ευρωπαϊκό, στρατηγικό, μακρόπνοο όραμα για μια ευημερούσα, σύγχρονη, ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία», καλύπτει όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων τη LULUCF και τη γεωργία.

62. Η Επιτροπή και ο ΕΟΠ υποστηρίζουν τα κράτη μέλη για να βελτιώσουν την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα εκ των προτέρων και τα εκ των υστέρων αποτελέσματα των εθνικών πολιτικών μετριασμού, παρέχοντας καθοδήγηση και μεθοδολογίες για την ποσοτικοποίηση του κόστους και των αποτελεσμάτων των εν λόγω πολιτικών. Η Επιτροπή διοργανώνει επίσης ανταλλαγή ορθών πρακτικών για την εκ των υστέρων αξιολόγηση μεταξύ των κρατών μελών.

63. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι η τακτική και επαρκής εκ των προτέρων και εκ των υστέρων αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που έχουν οι πολιτικές και τα μέτρα της ΕΕ στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου είναι σημαντική για να αξιολογηθεί η πρόοδος και η αποτελεσματικότητά τους.

Με στόχο την αξιολόγηση των επιπτώσεων των πολιτικών μετριασμού της ΕΕ, η Επιτροπή και ο ΕΟΠ δημοσιεύουν ετήσιες εκθέσεις προόδου σχετικά με τη δράση για το κλίμα στις οποίες αξιολογείται η πρόοδος της ΕΕ ως προς την επίτευξη των στόχων για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου με λεπτομέρειες σχετικά με τις τάσεις των εκπομπών στην ΕΕ, ανά τομέα και σε κάθε κράτος μέλος.

Ωστόσο, λόγω της πολυπλοκότητας του συστήματος χάραξης πολιτικής της ΕΕ και των ιδιαιτεροτήτων κάθε πολιτικής της ΕΕ, τα συγκεντρωτικά στοιχεία ανά πολιτική της ΕΕ όπως εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη συχνά δεν μπορούν να καταρτιστούν με χρήσιμο τρόπο σε επίπεδο ΕΕ.

Η πολυπλοκότητα αυτή οφείλεται σε διάφορους λόγους. Οι εκτιμήσεις επιπτώσεων που συνοδεύουν τις νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής περιλαμβάνουν ποσοτικοποίηση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στο κλίμα για τις πολιτικές που αποσκοπούν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Ωστόσο, τα τελικά αποτελέσματα που εγκρίνονται στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας ενδέχεται να μην αντιστοιχούν σε καμία από τις επιλογές που αξιολογήθηκαν αρχικά από την Επιτροπή λόγω των αλλαγών που επέφεραν οι συννομοθέτες. Οι διάφορες πολιτικές ενδέχεται επίσης να έχουν αλληλεπικαλυπτόμενες επιπτώσεις. Επιπλέον, ορισμένες πολιτικές της ΕΕ αντιπροσωπεύουν ένα ελάχιστο επίπεδο φιλοδοξίας, το οποίο μπορεί να αυξηθεί από ορισμένα κράτη μέλη όταν εφαρμόζουν τη νομοθεσία σε εθνικό επίπεδο.

65. Για τους λόγους που εξηγούνται ανωτέρω, η πλήρης ποσοτικοποίηση των επιπτώσεων των πολιτικών μπορεί να μην είναι πάντοτε δυνατή για την αξιολόγηση και την υποβολή εκθέσεων. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έχει επίσης υποβάλει στην UNFCCC έκθεση σχετικά με το ευρύ φάσμα πολιτικών της ΕΕ που μειώνουν τις κλιματικές επιπτώσεις, ώστε να καταδειχθεί η πληρότητα της δράσης της ΕΕ για το κλίμα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

68. Η Επιτροπή έχει αρχίσει συζητήσεις με τον ΕΟΠ όσον αφορά τον καλύτερο τρόπο ενσωμάτωσης των ελέγχων των απογραφών LULUCF, παράλληλα με τους ίδιους ελέγχους για άλλους τομείς (δηλαδή το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας επανεξέτασης της ΕΕ).

Σύσταση 1 — Βελτίωση της διαδικασίας επανεξέτασης της Επιτροπής για τον τομέα LULUCF

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η Επιτροπή έχει αρχίσει συζητήσεις με τον ΕΟΠ όσον αφορά τον καλύτερο τρόπο ενσωμάτωσης των ελέγχων των απογραφών LULUCF, παράλληλα με τους ίδιους ελέγχους για άλλους τομείς, παρέχοντας έτσι ενιαία και τυποποιημένη προσέγγιση. Ωστόσο, η προσπάθεια αυτή θα εξαρτηθεί από τη διαθεσιμότητα επαρκών πόρων στο πλαίσιο του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, το οποίο δεν έχει ακόμη αποφασιστεί.

72. Η Επιτροπή εφαρμόζει το σενάριο αναφοράς της ΕΕ ως βάση, ενσωματώνοντας τις υφιστάμενες πολιτικές, για την αξιολόγηση των μελλοντικών πολιτικών σε επίπεδο ΕΕ. Κατά την ανάπτυξη νέων πολιτικών, η Επιτροπή βασίζει την ανάλυσή της στις προβλέψεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης ευαισθησίας, και στις εναλλακτικές παραδοχές για την αξιολόγηση των εν λόγω προτάσεων πολιτικής για να διαπιστώσει τον αντίκτυπο που έχουν στην επίτευξη του στόχου που αποτελεί το αντικείμενο της εν λόγω πολιτικής. Για παράδειγμα, η εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει τον ενεργειακό χάρτη πορείας για το 2050 περιλαμβάνει ανάλυση ευαισθησίας που εξετάζει το ΑΕΠ και τις τιμές της ενέργειας (βλ. τμήμα 2.4.4 του SEC (2011) 1565/2).

Κατά την εφαρμογή αυτής της προσέγγισης για τις προβλέψεις της, η Επιτροπή ακολουθεί τις κατευθυντήριες γραμμές της για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

74. Τόσο ο χάρτης πορείας της ΕΕ που παρουσιάστηκε το 2011, όσο και η πιο πρόσφατη ανακοίνωση με τίτλο «Καθαρός πλανήτης για όλους: Ένα ευρωπαϊκό, στρατηγικό, μακρόπνοο όραμα για μια ευημερούσα, σύγχρονη, ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία», που εγκρίθηκε το 2018, καλύπτουν όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων τη γεωργία, τη LULUCF, την ενέργεια και τις μεταφορές.

75. Όσον αφορά το ΣΕΔΕ, η Επιτροπή δεν υπέβαλε στην UNFCCC ποσοτικοποιημένες εκτιμήσεις σχετικά με τις επιπτώσεις των εκπομπών από το 2005 έως σήμερα. Δεδομένου ότι οι εκπομπές στο πλαίσιο του ΣΕΔΕ της ΕΕ είναι σταθερά χαμηλότερες από το ανώτατο όριο, το οποίο μειώνεται κάθε χρόνο, το ΣΕΔΕ εκπληρώνει τον στόχο του να συμβάλει στην επίτευξη των συνολικών στόχων της ΕΕ για τις εκπομπές. Σημειώθηκε σημαντική μείωση των εκπομπών κατά τη φάση 3 (2013-2020).

Σύσταση 2 — Βελτίωση του πλαισίου για μελλοντικές μειώσεις εκπομπών

α) Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Σύμφωνα με την οδηγία για το ΣΕΔΕ της ΕΕ¹, αναμένεται να ξεκινήσει η δράση του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των προπαρασκευαστικών εργασιών για την έγκριση και εφαρμογή, καθώς και την δέουσα μέριμνα από όλους τους ενδιαφερόμενους.

β) Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι η ανάπτυξη πολιτικών για βασικούς τομείς, όπως είναι η γεωργία και ο τομέας LULUCF, θα πρέπει να συνάδει με τη μακροπρόθεσμη προοπτική, όπως παρουσιάζεται στο

¹ Αιτιολογική σκέψη 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/410.

όραμα της Επιτροπής για να καταστεί η ΕΕ κλιματικά ουδέτερη έως το 2050. Αυτό το μακροπρόθεσμο όραμα θα τροφοδοτήσει τις μελλοντικές πολιτικές της ΕΕ που συνδέονται με τη γεωργία και τον τομέα LULUCF.

Η γεωργία και ο τομέας LULUCF αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ) που υποχρεούνται να καταρτίζουν και να επικαιροποιούν τακτικά τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη υπέβαλαν προσχέδια των ΕΣΕΚ τον Ιανουάριο του 2019, τα οποία αξιολογήθηκαν ενδελεχώς από την Επιτροπή έως τον Ιούνιο του 2019.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλουν μακροπρόθεσμες στρατηγικές για την τήρηση των δεσμεύσεών τους στο πλαίσιο της UNFCCC και της συμφωνίας του Παρισιού, συμπεριλαμβανομένων των τομεακών πτυχών, έως την 1η Ιανουαρίου 2020.

Επιπλέον, η Επιτροπή στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ) πρότεινε να καταρτίσουν τα κράτη μέλη στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ τα επόμενα χρόνια

γ) Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι η τακτική και επαρκής υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που έχουν οι πολιτικές και τα μέτρα της ΕΕ για το κλίμα στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου είναι σημαντική για να αξιολογηθεί η πρόοδος και η αποτελεσματικότητά τους.

Η Επιτροπή αξιολογεί εκ των προτέρων τα αποτελέσματα των πολιτικών και των μέτρων μετριασμού της ΕΕ σχετικά με τις εκπομπές. Διενεργεί επίσης τακτικά εκ των υστέρων αξιολογήσεις, ιδίως κατά την προετοιμασία αναθεωρήσεων της πολιτικής. Καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για τη βελτίωση των μεθοδολογιών αξιολόγησης των αποτελεσμάτων μετριασμού που έχουν οι επιμέρους πολιτικές.

Η Επιτροπή ολοκληρώνει επί του παρόντος την έκθεση προς την UNFCCC. Αναμένεται να ολοκληρώσει την επόμενη έκθεση έως τις αρχές του 2023.

Κλιμάκιο ελέγχου

Οι ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτό διενεργεί επί των πολιτικών και προγραμμάτων της ΕΕ ή επί διαχειριστικών θεμάτων που αφορούν συγκεκριμένους τομείς του προϋπολογισμού. Το ΕΕΣ επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά έργα κατά τρόπον ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Ο εν προκειμένω έλεγχος επιδόσεων διενεργήθηκε από το Τμήμα Ελέγχου Ι που ειδικεύεται στη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων και του οποίου προεδρεύει ο Νικόλαος Μηλιώνης, Μέλος του ΕΕΣ. Επικεφαλής του ελέγχου ήταν ο Νικόλαος Μηλιώνης, Μέλος του ΕΕΣ, συνεπικουρούμενος από τους Kristian Sniter, προϊστάμενο του ιδιαίτερου γραφείου του, Matteo Tartaggia, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο του, Robert Markus, ανώτερο διοικητικό στέλεχος, Oana Dumitrescu, υπεύθυνη έργου, Lucia Roşca, Liia Laanes, Natalia Krzempek, ελέγκτριες, Giuseppe Schifano και Bertrand Tanguy, ελεγκτές. Οι Richard Moore και Michael Pyper παρείχαν γλωσσική υποστήριξη.

Από αριστερά: Kristian Sniter, Oana Dumitrescu, Michael Pyper, Νικόλαος Μηλιώνης, Matteo Tartaggia, Lucia Roşca, Natalia Krzempek.

Χρονογραμμή

Στάδιο	Ημερομηνία
Έγκριση του υπομνήματος σχεδιασμού του ελέγχου / Έναρξη του ελέγχου	4.7.2018
Επίσημη διαβίβαση του σχεδίου έκθεσης στην Επιτροπή (ή σε άλλον ελεγχόμενο)	28.6.2019
Έγκριση της οριστικής έκθεσης μετά τη διαδικασία εκατέρωθεν ακρόασης	25.9.2019
Παραλαβή των επίσημων απαντήσεων της Επιτροπής (ή άλλου ελεγχόμενου) σε όλες τις γλώσσες	24.10.2019

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2019.

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Για οποιαδήποτε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών ή άλλου υλικού που δεν αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να ζητηθεί άδεια απευθείας από τους δικαιούχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

PDF	ISBN 978-92-847-3842-7	doi:10.2865/811930	QJ-AB-19-016-EL-N
HTML	ISBN 978-92-847-3697-3	doi:10.2865/43932	QJ-AB-19-016-EL-Q

Η ΕΕ συμμετέχει στις παγκόσμιες προσπάθειες για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, με στόχο τη μείωση των εκπομπών της κατά 20 % έως το 2020, κατά 40 % έως το 2030 και κατά 80-95 % έως το 2050.

Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την επισκόπηση των στοιχείων που αναφέρουν τα κράτη μέλη σχετικά με τις τρέχουσες και προβλεπόμενες εκπομπές, καθώς και για την υποβολή προτάσεων που αφορούν πολιτικές και μέτρα της ΕΕ που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων μείωσης.

Διαπιστώσαμε ότι η αναφορά στοιχείων σχετικά με τις εκπομπές της ΕΕ γίνεται με τον ενδεδειγμένο τρόπο, ωστόσο η ΕΕ χρειάζεται να έχει καλύτερη γνώση της κατάστασης υπό την προοπτική των μελλοντικών μειώσεων των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

Διατυπώνουμε συστάσεις για τη βελτίωση, αφενός, της διαδικασίας επισκόπησης από την Επιτροπή των δεδομένων σχετικά με τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου για τον τομέα της χρήσης της γης, της αλλαγής στη χρήση της γης και της δασοκομίας (LULUCF) και, αφετέρου, του πλαισίου για τις μελλοντικές μειώσεις των εκπομπών.

Ειδική έκθεση του ΕΕΣ υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/Pages/ContactForm.aspx
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2019

Για οποιαδήποτε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών ή άλλου υλικού που δεν αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να ζητηθεί άδεια απευθείας από τους δικαιούχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.